

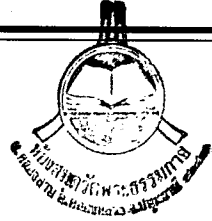

BE50
ป274๒

บลบ

เล่าให้ฟัง

ประทีปธรรม

ยายเล่าให้ฟัง

.....หนังสือประวัติของคุณยาย
 จะอยู่ในโลกนี้เป็นพันเป็นหมื่นปี
 อยู่เป็นกำลังใจให้คนกล้าสร้างบุญตามอย่างท่าน
 และอยู่ประกาศให้ชาวโลกรู้ว่า...
 แม้คุณยายจะเป็นผู้หญิงตัวเล็ก ๆ ไม่รู้หนังสือสักตัว
 ไม่มีสมบัติพัสถานใด ๆ มาก่อน
 แต่เนื่องจากกำลังใจถึง กำลังบุญถึง
 ท่านจึงสามารถสร้างวัดใหญ่ ๆ ได้.....

ทัตตชีโว ภิกขุ

ยายเล่าให้ฟัง

โดย ประทีปธรรม

พิมพ์ครั้งที่ ๑ มกราคม ๒๕๓๓

ISBN 974-514-071-6

ราคาจำหน่าย ๒๐ บาท

สงวนลิขสิทธิ์

สั่งซื้อทางไปรษณีย์

ธนาคารติดต่อสั่งจ่าย 'บ้านหนูแก้ว' ปณ.จุฬา

๘๖ ถ.สีพระยา แขวงมหาพฤฒาราม

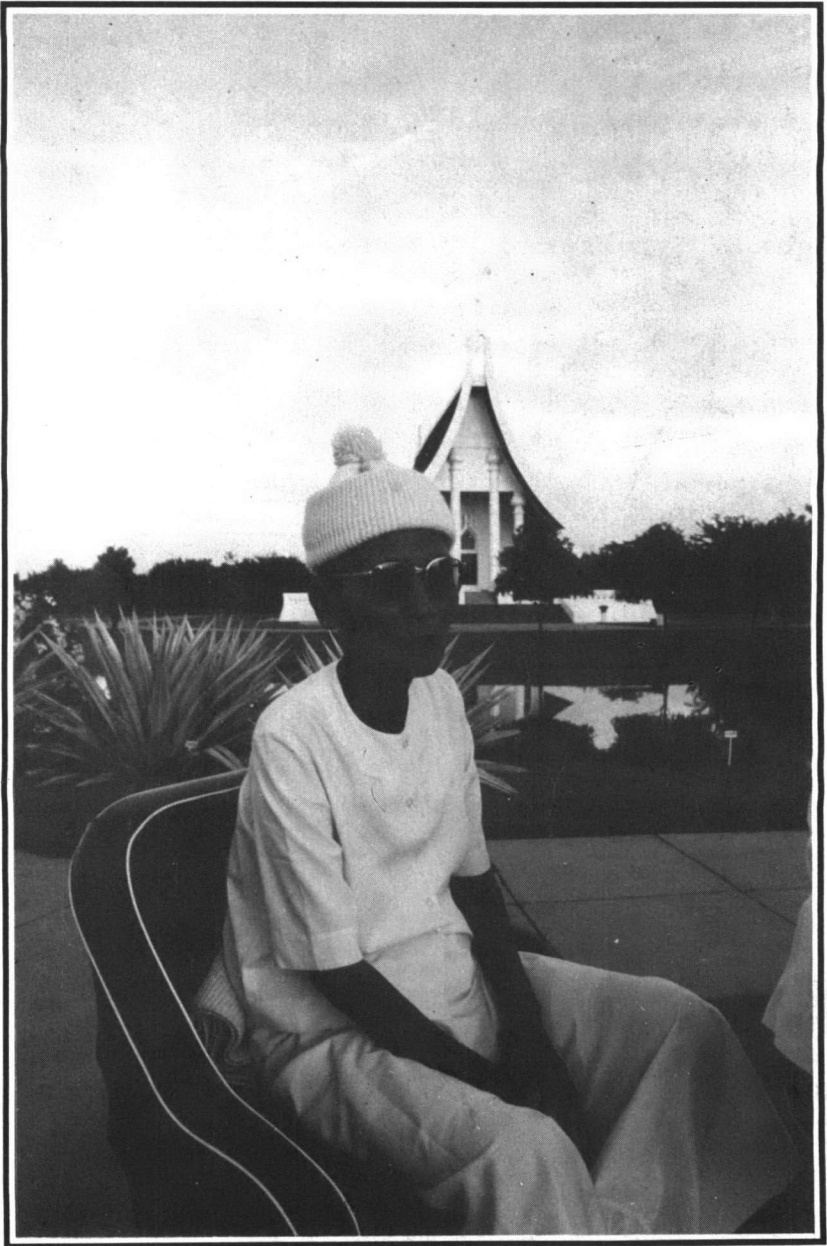
บางรัก กทม.๑๐๕๐๐

โทร. ๒๓๕-๐๓๔๐-๑

มูลนิธิธรรมกาย

รายได้สมทบทุนการศึกษาแก่นักว่า
ธรรมะในพระพุทธศาสนา

ยายเล่าให้ฟัง

ข้อเขียนจากความทรงจำของ "ประทัตธรรม" นักเขียนผู้มีโอกาสรับใช้ใกล้ชิด คุณยายอาจารย์อุบาสิกาจันทร์ ขนนกยูง สมดังคำที่เจ้าตัวเคยอธิษฐานขอโอกาสไว้

ข้อเขียนนี้นำมาเผยแพร่เป็นมูทิตาสักการะแด่คุณยายอาจารย์ผู้ให้กำเนิดวัดพระธรรมกาย ในโอกาสที่ท่านจัดงานทอดผ้าป่ามหากุศลฉลองอายุวัดครบรอบ ๒๐ ปี ในวันมาฆบูชา ๘ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๓๓

บุญใดที่เกิดขึ้นเนื่องจากการเผยแพร่บันทึกความทรงจำเกี่ยวกับเกียรติประวัติและจริยาวัตรของคุณยาย ผู้เป็นนักสร้างบารมีตัวอย่าง และเป็นประดุจเพชรยอดมงกุฎเกียรติยศของวัดพระธรรมกาย "ประทัตธรรม" ขออธิษฐานย้าว่า

"ไม่ว่าเกิดอีกกี่ภพกี่ชาติ ขอให้ได้มีโอกาสรับใช้ใกล้ชิด ได้
เป็นลูกศิษย์คุณยาย ให้ท่านได้เมตตาอบรมสั่งสอนประดับประดองให้อยู่
ในเส้นทางแห่งการสร้างบารมี เป็นผู้ที่มีปัญญาปรารถนาโพธิญาณแน่วแน่
ให้ได้เกิดเป็นบุรุษบริสุทธ์กาย วาจา ใจ มีความพอใจในการประพฤติ
เพศพรหมจรรย์ทุกภพทุกชาติ ตราบเท่าเข้าสู่พระนิพพาน"

ฝ่ายวิชาการ วัดพระธรรมกาย ได้รับมอบลิขสิทธิ์ให้จัด
พิมพ์เผยแพร่หนังสือ "ยายเล่าให้ฟัง" เพื่อหารายได้สมทบทุนบำรุง
พระพุทธศาสนา ตามเจตนารมณ์ของคุณยายอุบาสิกาจันทร์ ขนนกยูง
ขออนุโมทนาในกุศลเจตนาของท่านทั้งสองเป็นอย่างยิ่ง และขอให้ทุกท่าน
จงมีส่วนในบุญกุศลครั้งนี้โดยทั่วกัน

ฝ่ายวิชาการ วัดพระธรรมกาย

๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๓

สารบัญ

ยายเล่าให้ฟัง	๑
ข่าวมงคล	๕
ไม่มียาย ไม่มีวัดพระธรรมกาย	๑๔
คุณยายเล่าประวัติ	๑๖
ตามหาพ่อ	๑๕
ตั้งความปรารถนาประพาศิพหุมจรรัย	๒๑
พบอาจารย์สอนธรรมะ	๒๒
ถวายตัวเป็นศิษย์หลวงพ่อดปากน้ำ	๒๖
นักปฏิบัติธรรมชั้นแนวหน้าร่วมรุ่นยาย	๒๕
การใช้วิชาธรรมกายช่วยชาติ	๓๐
ใช้วิชาธรรมกายรักษาโรค	๓๓
วิถีชีวิตของคุณยายหลังหลวงพ่อดปากน้ำมรณภาพ	๓๔
พบศิษย์เอก	๓๗
สร้างบ้านธรรมประสิทธิ์	๓๘
แนวทางให้ศิษย์บวช	๔๐
สร้างวัดพระธรรมกาย	๔๒
กิจวัตรคั่นเคย	๔๕
ความผูกพันทางใจ	๔๗
คุณยายกับป้ายตัวหนังสือ	๕๐
คุณยายตอบปัญหา	๕๑
บทส่งท้าย	๕๔
การฝึกสมาธิเบื้องต้น	๕๖

ข่าวมงคล

๓๐ ธันวาคม ๒๕๓๒

คุณขจร เทพวัชรการุณ อุบาสกรุ่นอาวุโสของวัดพระธรรม-
กาย เดินยืมร่มเข้ามาหาเราถึงกันครีว แจ้งข่าวดีให้ทราบว่ามีบุญพิเศษ
มาฝาก เป็นบุญที่ถาวรมั่นคงที่ส่งผลตลอดเวลานับเป็นพัน ๆ ปี แล้ว
ก็นั่งตั้งหลักบรรยายเสียยี่ดียว

สรุปความได้ว่า ในโอกาสที่คุณยายจะเป็นประธานทอดผ้าป่า
ฉลองอายุวัดครบรอบ ๒๐ ปี ในวันมาฆบูชา ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๓ ที่จะ
ถึงอีกไม่นานนี้ คณะศิษยานุศิษย์เห็นพ้องต้องกันว่า เพื่อประกาศ
พระคุณยายให้จารึกอยู่ในประวัติศาสตร์ตราบนานเท่านาน พวกเรา
นอกจากจะช่วยคุณยายจัดงานเฉลิมฉลองให้ยิ่งใหญ่แล้ว ยังสมควรจะ
ได้จัดทำหนังสือ เผยแพร่เกียรติคุณของคุณยายให้ขจรขจายออกไป ให้
สมฐานะแห่ง

อุบาสิกาจันทร์ ขนนกยูง

นักสร้างบารมีตัวอย่าง

เพชรยอดมงกุฎเกียรติยศของวัดพระธรรมกาย

“คุณทวดในฐานะที่รับใช้ใกล้ชิดคุณยายอยู่ในคร้วมานาน ได้รู้เห็นความเป็นอยู่ของท่านทุกวี่ทุกวัน มีโอกาสได้รับฟังเรื่องที่ท่านเล่า อยู่บ่อย ๆ จึงเป็นผู้สมควรได้รับบุญเขียนเรื่องราวเกี่ยวกับคุณยายใน วาระพิเศษนี้”

เรารับปากคุณขจรทันที โดยไม่เสียเวลาคิดสักนิดว่าน้ำหน้า อย่างเราจะเขียนหนังสือให้คนอ่านรู้เรื่องได้หรือเปล่า ก็ใจมันตอบรับว่า “ได้” ตั้งแต่คุณขจรยังพรรณาคความไม่เสร็จเสียด้วยซ้ำนี่นะ หลวงพ่อ ทัดตชีโวเคยเทศน์ให้ฟังบ่อย ๆ ว่า คนดีต้องรู้จักคุณ แทนคุณ และประกาศ คุณของท่านผู้มีอุปการคุณ ถึงเวลาแล้วซิชนะที่เราจะได้โอกาสตอบแทน พระคุณยาย ด้วยการประกาศคุณของท่านเสียที แล้วเราก็ตั่งนาม ปากกาให้ตัวเองทันทีว่า “ประทัตธรรม”

กลับมาเรือคันบันทึกลงตัวที่มีเรื่องพาดพิงถึงคุณยายอยู่ มากมาย แต่ก็เกิดจนปัญญาว่า จะเรียบเรียงอย่างไรดีหนอจึงจะนำ อ่าน “ไปหาหลวงพ่อตัดตชีโว” ใจมันสั่งการทันที จริงซึนะ หลวงพ่อ ทัดตชีโวเคยเขียนหนังสือ “เล่าเรื่องยาย” ไว้เราก็เคยอ่าน มีเรื่องราว สนุก ๆ เกี่ยวกับคุณยายมาก แต่ยังมีอีกหลายเรื่องที่ท่านยังไม่ได้ นำมากล่าวไว้ เราควรไปกราบขอคำแนะนำจากท่าน เท่าเร็วเท่าความคิด เรารีบปั่นจักรยานไปหาหลวงพ่ที่อาศรมบัณฑิตทันที

“ไอ้ทัตเอ๊ย เอ็งจะได้บุญใหญ่ หนังสือประวัติคุณยาย จะ อยู่ในโลกนี้เป็นพันเป็นหมื่นปีคู่กับพระพุทธศาสนา อยู่เป็นกำลังใจให้คน กล้าสร้างบุญตามอย่างท่าน และอยู่ประกาศให้ชาวโลกรู้ว่า แม้คุณยาย จะเป็นเพียงผู้หญิงตัวเล็ก ๆ ไม่รู้หนังสือสักตัว ไม่มีสมบัติพัสถานใด ๆ มาก่อน แต่เนื่องจากกำลังใจถึง กำลังบุญถึง ท่านจึงสามารถสร้างวัด ใหญ่ ๆ ได้

ท่านเป็นคนมีบารมีมาก ไปจัดดอกไม้เข้านะ เอรูบยาย ที่ถ่ายคู่กับหลวงพ่อดีด้วย ไปกราบยายเสีย ไปขออนุญาตเขียนประวัติ ท่าน ไปขอให้ท่านมอบรูปนี้กับมือท่านเอง แล้วเอาไปบูชาไว้ ขอปัญญา บารมีท่านคุ้มครองให้ แล้วท่านจะมีเรื่องดี ๆ เล่าให้ฟังอีกเยอะ ก็เอาไป เขียนแบบถอดใจเขียน เหมือนเขียนบันทึกส่วนตัว เรื่องอะไรที่มันค้น ออกมาจากใจ และเป็นเรื่องจริง มันน่าอ่านทั้งนั้นแหละ"

หลวงพ่อบ้างเมตตาให้กำลังใจ และสอนการควร ไม่ควร ให้ละเอียดลออดีเหลือเกิน หวนคิดถึงคำสอนของหลวงพ่อัมมชโยท่าน เคยพูดเสมอว่า

**"ทำบุญ ทำความดี
ต้องศุริตะ ศุริตัง เร็ว ๆ พลัน ๆ"**

เราจึงไม่รอช้า รีบจัดดอกไม้และเชิญรูปหลวงพ่อกับคุณยาย ใส่พานไปเฝ้าอยู่ต้นทางทันที พี่อารีพันธ์พาคุณยายมาฉันยาต้มที่ครัวพอดี

พี่อารีพันธ์เป็นคนดูแลคุณยายทุกอย่าง เรียกว่าติดตาม และ ตามติดคุณยายทุกอย่างก้าวก็แล้วกัน หลวงพ่อัมมชโยไว้วางใจให้คุณยาย เพราะพี่อารีพันธ์รู้เรื่องยา เรื่องคุณค่าอาหาร และการปฏิบัติ ดูแลผู้สูงอายุเป็นอย่างดี ยิ่งกว่านั้น พี่อารีพันธ์ยังรักคุณยายมาก ติดตาม คุณยายมาตั้งแต่เมื่อคุณยายย้ายจากบ้านธรรมประสิทธิ์มาอยู่วัดพระ- ธรรมกาย ความรู้ระดับปริญญาเภสัชศาสตร์บัณฑิต ส่งเสริมให้พี่ อารีพันธ์สามารถประคับประคองคุณยาย ผู้เป็นเสมือนเพชรเม็ดงามของ พระพุทธศาสนา ให้ส่องแสงเจิดจรัสเป็นที่น่าชื่นตาชื่นใจอยู่ได้ แม้วัย ของท่านจะสูงถึง ๘๑ ปีแล้วก็ตาม

ทุกเช้าสายป่ายเย็นที่เราเห็นฟ็อรี่พันธ์อยู่กับคุณยาย เราคิดอยากมีโอกาสอย่างนั้นบ้าง ทำบุญคราวใดก็อธิษฐานขอรับใช้ใกล้ชิดคุณยาย ขอติดตามไปสร้างบารมีร่วมกับท่านทุกภพทุกชาติ คนใกล้ชิดและขยันปฏิบัติธรรมตามอย่างท่านเท่านั้น จึงจะรู้ว่าทำไม

เราประคองแจกันดอกไม้เข้าไปกระซิบกระซาบเล่าเรื่องให้ฟ็อรี่พันธ์ฟัง แล้วขออนุญาตกราบยาย ดูพี่เขาดีใจมากที่เราจะเขียนเรื่องของคุณยายเป็นสื่อนำบุญ แต่ในใจคงนึกเป็นห่วงเราน่าดู เพราะเคยเห็นอยู่แต่ในครัว จึงกุสีกุจเปิดทางสะดวกให้คุณยายเห็นเราถือดอกไม้เข้าไปก็ถามว่า

“จะถวายยายเหอ เอ้า..เข้ามา”

ถวายดอกไม้คุณยายแล้วเล่าเรื่องให้ท่านฟัง คุณยายนั่งไปสักครู่ สังเกตดูท่านเหนื่อย แต่ในที่สุดท่านก็พูดว่า

“ยายไม่รู้จะเล่าอะไร มันเยอะเยาะไปหมด ไปอ่านเอาเองก็แล้วกัน หนังสือประวัติยายก็มีนี่ “ตามหาพ่อ” นั้นไง วันนี้ยายเหนื่อยไปกวด (ตรวจ) หลังวัดมา เอาไว้พรุ่งนี้เช้าก็แล้วกันนะ”

เรารีบกราบเรียนว่า วันนี้ยังไม่รบกวน ให้คุณยายพักก่อน เพียงแต่มากราบขออนุญาตคุณยาย วันหลังขออนุญาตฟังคุณยายคุยกับแขกบ้าง จะได้เอาไปเขียนเป็นหนังสือชวนคนมาวันผ้าป่ายาย “วันมาฆะที่คุณยายจะฉลองวัดโคงคะ เหลือเวลาอีกไม่ถึงเดือนแล้ว”

พอได้ยินคำว่า “ผ้าป่ายาย” ดูคุณยายจะหายเหนื่อยเป็นปลิดทิ้ง

“เออ...ยายจะฉลองวัด (ฉลองวัด) ปีนี้เจ้าอาวาสเขามาขอยายเอง เขาว่า ยาย ๆ ยายสร้างวัดมา ๒๐ ปีแล้ว ปีนี้ยายเป็น

BF50

๗๒๗๕๖

หนังสือพิมพ์รายวันของกรมตำรวจ

ต.คลองสาม อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี 12120

๐๐๐๐๐

ยายเล่าให้ฟัง ๙

ประธานทอดผ้าป่าฉลองวัดนะ

ยายก็รับ เมื่อตอนทอดกฐิน ยายบอกบุญได้ไม่เต็มที่เพราะไปขอเจ้าอาวาสเขา เขาว่า ยาย ๆ ยายนี่เอาทุกอย่างเลยนะ เอ๊ะ ! มาว่าเราเอาทุกอย่าง รุ่งขึ้นก็เลยไปบอกคืนเขา เขาหัวเราะแล้วว่า

“อะไรกัน ขอไปแล้วมาคืนได้ยังไง”

ก็เลยทอดกฐินไป แต่บอกบุญไม่เต็มที่ ต้องแอบ ๆ เจ้าอาวาสออกไปบอกบุญ คราวนี้เขาให้เอง ยายจะไปบอกบุญให้ทั่วเลย บ้านไหนใครขึ้นไม่ได้ ยายจะขึ้นเอง เขารู้จักยายกันทั้งนั้น จะชวนเขามาทำบุญกันเยอะ ๆ นี่ยายก็จะไปอีกนะ”

เราได้ช่องจึงสอดคำถามเข้าไปทันที “คุณยายขา หลวงพ่อทวดตะหนันเตรียมแต่งวัดให้คุณยายฉลอง ท่านไม่แน่ใจว่าคุณยายเกิดวันอะไร ท่านจะประดับผ้าสีตามวันเกิดคุณยาย”

พอได้ยินชื่อหลวงพ่อทวดตะหนัน คุณยายหัวเราะแล้วบรรยายอดีตทันที

“หลวงพ่อทวดตะหนันเมื่อก่อนนักเลงจะตาย วิชามารเต็มตัวเขียว แต่ยายก็เอามาบวชจนได้ ใครเอาเขาไม่ได้แต่ยายเอาได้ หลวงพ่อธัมมะก็เหมือนกัน สมัยก่อนนี่เขาเป็นหนุ่มหล่อเฟี้ยว ผู้หญิงนี้ติดจingle ยายกว่าจะเอาเขามาบวชได้ พังผู้หญิงไปตั้งเยอะแยะ อย่างนี้กว่าเอาเขามาจ่าย ๆ ไม่ใช่ของง่าย ๆ นะ”

คุณยายมักจะพูดถึงหลวงพ่อกี่สองผู้เป็นศิษย์หัวแก้วหัวแหวนควบคู่ไปกับการเล่าเรื่องในอดีตของท่านเสมอ ๆ เช่นเดียวกับหลวงพ่อดัมมชโย เมื่อพบลูกศิษย์เก่า ๆ ของคุณยายสมัยอยู่บ้านธรรมประสิทธิ์ด้วยกัน หลวงพ่อก็มีเรื่องเล่าเกี่ยวกับคุณยายมากมาย

“เมื่อสมัยหลวงพ่อก็คือเป็นนิสิตเกษตร ตอนเย็นนั่งรถเมล์จากบางเขนไปนั่งสมาธิกับยาย ยายมักเก็บขนมบ้าง ผลไม้บ้าง ที่เขาเอามาถวายตอนเพล เก็บเอาไว้ให้หลวงพ่อกิน เพราะรู้ว่าหลวงพ่อกินผลไม้ส่วนมากก็เป็นกล้วย

เดี๋ยวนี้ยายก็ยังเก็บกล้วยไว้ให้หลวงพ่อกินทุกวัน หลวงพ่อก็ตัดตะมาเห็นเข้า ยังหัวเราะขำยายว่าเลี้ยงหลวงพ่อกินผลไม้แต่กล้วย ยายนี่อร่อยนะ”

ส่วนหลวงพ่อก็ตัดซีโวนั้น เมื่อถึงคราวอบรมเจ้าหน้าที่วัดคราวใด ก็มักท้าวความถึงคุณยายเสมอ ท่านพูดอยู่บ่อย ๆ ว่า

“อะไรที่ทำให้ยายได้ หลวงพ่อก็คือทำให้ยายทุกอย่าง”

เมื่อแรกที่ดำริกันว่าจะจัดงานให้คุณยายฉลองวัด คุณเสนอห์ อุบุญฐากุประจําตัวของท่านมาเล่าให้ฟังว่า หลวงพ่อดัดรูปคุณยายกำลังนั่งถอนหญ้า และรูปที่ท่านกำลังยืนคุยกับคุณยายที่หลังโบสถ์ มาสอดไว้ใต้กระจกโต๊ะทำงานของท่าน โดยเขียนคำบรรยายประกอบไว้ว่า

**“ยายจะสร้างวัดใหญ่ให้พระอยู่
พระจะช่วยยายดูให้ถ้วนดี
ยายจะชวนคนเข้าวัดจัดให้ดี
พระจะช่วยยายชี้ทางนิพพาน”**

หลวงพ่อก็ตัดซีโวมักมีอารมณ์ซาบซึ้งในพระคุณของคุณยาย อยู่เสมอ เมื่อวันเกิดครบรอบอายุ ๕๐ ปีของหลวงพ่อก็คือตรงกับวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๓๒ หลวงพ่อก็ได้เรียกเจ้าหน้าที่วัดแผนกต่าง ๆ มารับของแจก เมื่อเห็นหน้าที่อาร์พินธ์ หลวงพ่อก็สั่งการว่า

“อารีพันธ์มีบุญได้อยู่ใกล้ชิดคุณยาย หลวงพ่อถ้าไม่คิดว่า เป็นพระ หลวงพ่อจะไปกราบเท้ายายทุกวันเลย แต่ทำอะไรไม่ได้ หลวงพ่อ ขอฝากอารีพันธ์นะ ฝากกราบยายแทนหลวงพ่อกับทุกวันด้วย แล้วก็ดูแล ท่านให้ดีที่สุด”

เพียงวันแรก就去กราบขออนุญาตคุณยายเขียนประวัติของท่าน ทุกอย่างก็ดูราบรื่นไปหมด คุณยายเองแม้เหน็ดเหนื่อยมา แต่พอรู้จัก ประสงค์ของเรา ท่านก็ตั้งใจสนใจลืมนความเหน็ดเหนื่อย แต่เราเกรงว่าท่าน จะเหนื่อยเกินไปจึงพะยักพะยัดให้พี่อารีพันธ์ชวนคุณยายกลับกุฏิ คุณยาย ลูกขึ้นพร้อมกันพูดว่า

ไอ้หลาน ไม่ต้องไปเขียนอะไรมา เขียนไปคำเดียวอย่าง ที่หลวงพ่อบอก

“ไม่มียาย ไม่มีวัดพระธรรมกาย”

แล้วท่านก็แนะนำต่อ

“เขียนเป็นหนังสือเอาไปขาย ให้เขาซื้อกันคนละเล่ม ๆ นึก ว่าเอาเงินเข้าวัด เอาไปบอกบุญผ้าป่ายาย เอากองโต ๆ โชคดีนะ ยาย จะไปพักละ”

คุณประดิษฐ์เฮอร์ธสามล้อประจำตัวคุณยายมาจอดรออยู่ ข้างอาคารยามา ไก่แจ้ฝูงใหญ่ มีทั้งไก่โต้ง ทั้งแม่ไก่และลูกเจี๊ยบ มา ตั้งแถวรอกันคับคั่ง พอรถคุณยายเคลื่อนออกจากที่ ก็วิ่งตามกันเกรียว คุณยายล้วงข้าวสารจากถุงที่แขวนอยู่ข้างรถโปรยไปตลอดทาง น่าขำ เจ้าโต้งตัวจ่าฝูง แทนที่จะสนใจอาหาร มันกลับเดินลิวชูคอหน้ารถ คุณยาย รวากับตัวเป็นทหารองครักษ์คนโปรด คุณยายต้องสั่งให้ชลอรถ

ข้า ๆ เพราะกลัวเจ้าตัวโปรดจะไม่ได้กินอะไรเลย คุณยายเคยเล่าที่มาของการให้อาหารไก่ว่า

“ข้าวสารเป็นกระสอบ ๆ ที่เขาเอามาถวายเป็นที่กระสอบ รั่ว ข้าวร่วงออกมาปนขี้ฝุ่น ขี้ผง บัดไม่ออก ยายให้ประดิษฐ์เขากวาด เก็บมาให้ยายเลี้ยงไก่ ยายเสียดายทานที่เขาถวายเป็นไม่ยอมให้เสียหาย ไก่พวกนี้มันติดยาย พอเห็นยายมันวิ่งตามกันเกรียวเขี้ยว ยังมีนกยูงอีก ๔-๕ ตัว แรก ๆ ก็มีไม่กี่ตัว เดี่ยวนี้เยอะ”

เรื่องของจะตกหล่นเสียหายนี้คุณยายไม่ยอมเลย บางครั้งแอบมาลงมือเก็บทำเอง จนลูกศิษย์ใจหายใจคว่ำ เพราะงานบางอย่างหนักเกินแรงทำน บางวันไปแอบทิ้งแถววัลย์ที่เลี้ยงพันต้นกล้วยอยู่หลังครัว ถ้ามได้ความว่าฉวยโอกาสที่พี่อาร์พันธ์เปลอ คุณยายยืนยันกับแขกที่มากกราบเสมอว่า ท่านยังแข็งแรงดี “เจ้าตัวเล็ก” เด็กที่ช่วยดูแลอาหารพระอยู่ในครัวคนหนึ่ง กล่าวรับรองว่าเร็วแรงคุณยายดีมาก

"คุณยายมีอารมณ์ขัน บางวันท่านมาที่ครัวเห็นหนูยื่นแก้ว กิ่ง ๆ อยู่ ท่านเข้ามาเสดลือค ลากคอหนูไปเลย ท่านว่า มาไอ้ตัวเล็ก ไปตรวจครัวกับยาย แรงท่านมากจริง ๆ หนูหิวคะมาตามท่านไปเลย แต่ท่านไม่เคยทำอย่างนี้กับคนอื่น ท่านบอกว่า "คนในวัดเยอะแยะ ยาย จำชื่อไม่ได้ จำเราได้คนเดียว เอาไว้ແหย່เล่น"

"เจ้าตัวเล็ก" กล่าวอย่างภาคภูมิใจ ซึ่งก็เป็นจริงตามนั้น ตกลงเลยไม่ได้เรื่องวันเกิดยายจากปากของท่านเอง ต้องมาถามพี่อารีพันธ์ภายหลัง จึงได้คำตอบว่า

"คุณยายเกิดวันพุธ เดือนยี่ ขึ้น ๑๐ ค่ำ ปีระกา พ.ศ. ๒๔๕๒ ต้องไปเทียบวันที่เอาจากปฏิทินเป็นปี ๆ ไป "

ไม่มียาย ไม่มีวัดพระธรรมกาย

กลับจากกราบคุณยายมาจนถึงที่พักแล้ว ใจยังผูกพันถึงคำพูดของท่านอยู่ตลอดเวลา

"ไม่มียาย ไม่มีวัดพระธรรมกาย"

ช่างเหมือนคำประกาศิตยังไฉยังงั้น แล้วก็ความจริงตลอดมา ทุกอย่างที่เป็นชื่อเป็นเสียงของวัดพระธรรมกายทุกวันนี้ เนื่องมาจากคุณยายทั้งนั้น

วัดพระธรรมกายมีความสะอาดเป็นเอกลักษณ์ เด็กวัดที่อยู่ประจำต้องถือศีล ๘ ทุกคน เพราะคุณยายรักความสะอาด รักศีลเป็นชีวิตจิตใจ

วัดพระธรรมกายเป็นวัดทำภาวนา เพราะคุณยายบอกอยู่เสมอว่า "ใครมาอยู่วัดแล้วไม่นั่งสมาธิ ไม่ทำภาวนา ต้องไล่ออกไป ใครไม่ได้ ยายจะไปได้เอง"

วัดพระธรรมกายสนับสนุนให้คนมีปัญหาทั้งทางโลกและทางธรรม เพราะแม้แต่หลวงพ่อดัมมชโยเอง เมื่อยังไม่จบปริญญาคุณยายยังไม่ยอมให้บวช ท่านว่า "เรียนทางโลกยังไม่สำเร็จ เขาจะหาว่าไม่มีปัญญาต้องหลบเข้ามาอาศัยให้ศาสนาเลื่อง"

เพราะฉะนั้น วัดพระธรรมกายจึงเน้นความถึงพร้อมทั้งศีลสมาธิ และปัญญา ตลอดมา คือเข้มงวดที่จะฝึกคนให้มีคุณสมบัติครบองค์ ๓ ตามอย่างที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงฝึกพระสาวกนำไปเป็นตัวอย่าง คือให้มีความบริสุทธิ์ มีปัญญา และมีความกรุณา เป็นพื้นใจ

คุณยายอาจารย์เป็นต้นแบบของความอดทนอย่างเยี่ยมยอด ประวัติชีวิตของท่านตั้งแต่เยาว์วัยจนถึงปัจจุบันชี้ชัดอย่างนั้น จึงไม่น่าแปลกใจว่า เหตุใดลูกศิษย์ของท่านทุกคนที่ร่วมกันสร้างวัดพระธรรมกายมา จึงอดทนต่อคำกล่าวร้ายป้ายสีของผู้ที่ไม่เข้าใจได้อย่างไม่น่าเชื่อ ความอดทนเป็นต้นทางแห่งพรหมวิหาร ๔ คือ เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา และเป็นตบะอันยิ่งใหญ่ของนักสร้างบารมี

หทัยสมุดบันทึกสวนดัวเล่มใหญ่ขึ้นมาเปิดอ่าน ความทรงจำเกี่ยวกับคุณยายเกิดเป็นมโนภาพขึ้นมาอย่างชัดเจน

คุณยายเล่าประวัติ

คุณยายเคยเล่าให้ฟังว่า “บ้านเกิดอยู่นครชัยศรี จังหวัด นครปฐม ตอนนี่ไม่มีแล้ว เพราะอยู่ติดตลิ่งน้ำเซาะพังทลายหมดแล้ว พ่อเขามีนา ๒๐ ไร่ แม่มี ๑๕ ไร่ อยู่ห่างกันราว ๆ หนึ่งวัดกับหลังวัดเรา ในที่นั้นมีโคก ตอนเด็ก ๆ ยายหาบกระเช้าข้าวไปส่ง ก็ไปนั่งกินข้าว กันบนโคก ปล่อยควายกินหญ้ากินน้ำ ตอนเย็น ๆ จึงต้อนควายกลับ เข้าคอก”

เราเคยนึกสนุกทดสอบความจำของคุณยาย โดยถามถึง จำนวนควายที่มีอยู่ตอนนั้น คุณยายตอบละเอียดกว่าที่เราคาดคิด

“พ่อมีควาย ๓ ตัว ชื่อไอ้มนู ไอ้แอ่น ไอ้ใหม่ ไอ้แอ่น หลังมันแอ่น มีแต่ควายตัวผู้ ตัวเมียไม่เลี้ยง”

พี่อาร์พันธ์ถามถึงเปิดถึงไก่ คุณยายตอบฉาดฉาน

“เปิดมี ๕ ตัว ตัวเมีย ๔ ตัว ตัวผู้หนึ่งตัว เลี้ยงไว้กินไข่ ไก่มี ๕-๖ ตัว มีหมา ๒ ตัว ชื่อไอ้เขียว ไอ้แดง.....เอ๊ะ นี่เรามาช่วยกัน ซักไซ้เนี่ย คิดว่ายายหลงหรือไง ยายแก่แต่ยายไม่หลง คนมีธรรมะไม่ หลงและะหระกไอ้หลานเอ๊ย ยายรู้ทันคนทั้งนั้น แต่ยายไม่พูด”

เราตกใจรีบกราบขอกภัยคุณยายทันที พี่อาร์พันธ์ก็ตกใจ เช่นกันรีบระล่ำระลักกราบเรียนคุณยายว่า ไม่ได้เจตนา ฟังคุณยายคุย สนุกเลยเพลินตัวไปหน่อย

เรื่องล่วงเกินครูบาอาจารย์ พ่อแม่ รวมถึงพระสงฆ์ผู้ปฏิบัติ
ดีปฏิบัติชอบนี้ คุณยายเคยสอนเสมอว่าไม่ควรทำ ถึงไม่เจตนาก็มีผลเป็น
เศษเวรติดตัวข้ามภพข้ามชาติ ทำให้ถูกล่วงเกินโดยไม่เจตนาอยู่รำไป
นักปฏิบัติธรรมจึงควรมีสติกำกับกาย วาจา ใจ ให้ถูกต้องร่องรอยอยู่เสมอ

วันนั้นคุณยายอารมณ์ดีเป็นพิเศษ ท่านเห็นเรตลกใจกันมาก
ท่านจึงปลอบว่า ยายไม่ถือเป็นโทษเป็นเรื่องล่วงเกินหรอก แล้วท่านก็
เล่าความหลังต่อไปว่า

“ตอนเด็ก ๆ ยายชนมาก พ่อบอกว่าในบรรดาลูกทุกคน
ยายชนที่สุด ถูกตีมากที่สุด ยายมีเพื่อนมาก เพื่อนรักยายกันทั้งนั้น
ตอนเย็น ๆ ดอนควายไปอาบน้ำ เอาเข้าคอกพร้อม ๆ กัน ตอนอยู่
กลางนาเด็กผู้ชายมันชอบร้องเพลงเกี่ยวแม่โพสพ พ่อบอกว่าไม่ดี อย่า
ไปเอาอย่าง”

“มันร้องว่ายังไงคะยาย” เราอดถามสอดไม่ได้

“มันร้องเป็นเพลงยี่เก มันว่า.... แม่ขาวพวงรวงสั้น จะไป
กับฉันก็มา....” คุณยายทอดเสียงเป็นเพลงลิเก จนทำให้เราเกิดภาพ
พจน์ขึ้นมาอย่างชัดเจน

คุณยายเล่าต่อว่า “พ่อแม่ยายมีลูก ๙ คน ยายเป็นคนที่
๕ มีพี่เจ๊าะ พี่ระ พี่ชายพี่วัน พี่วัน แล้วก็มายาย ชื่อจันทร์ มีพระอ่อน
แล้วน้องสาวอีก ๓ คน ชื่อเอื้อย ชื่อไม้ ชื่อน้อย น้องสาวตายหมดแล้ว”

พี่อารีพันธ์ถามคุณยายว่า คุณพ่อคุณแม่ของคุณยายเคย
สอนว่าอย่างไรบ้าง คุณยายตอบว่า ไม่ค่อยได้สอนเพราะลูกหลายคน
ต้องทำงานหนัก แต่เข้มงวดเรื่องตื่นเช้ากับล้างเท้าก่อนนอน พ่อบอกว่า

เทวดาจะมารักษา พ่อไม่ค่อยพูดมาก อาจจะเป็นเพราะพ่อเป็นคนจน มาแต่งงานกับแม่ซึ่งเป็นลูกเศรษฐีชาวนา พ่อชอบดื่มเหล้า ทุกวันตอนเย็นพ่อจะไปนั่งรอเรือขายเหล้าอยู่ที่สะพานท่าน้ำ พ่อเรือขายเหล้าผ่าน มาจะร้องขาย “เหล้าเอ้อ เหล้าเอ้อ” พ่อก็ซื้อ เสียค่าเหล้าวันละ ๑๐ สตางค์ทุกวัน

พ่อกับแม่ไม่เคยทะเลาะกันเหมือนพวกข้าง ๆ บ้าน แต่มาวันหนึ่งคำแล้ว พ่อคงจะดื่มเหล้ามากไปหน่อย จึงนอนบ่นพึมพำไปด้วยเรื่องต่าง ๆ บนแคร่ในคอกควายติดใต้ถุนบ้าน ซึ่งเป็นที่นอนเฝ้าควายประจำ แม่คงรำคาญจึงส่งเสียงลงไปว่า

“เฮ้อ...นงกระจอกอาศัยรังเขาอยู่ บ่นอะไรพึมพำ” คุณยายเล่าเหตุการณ์สำคัญในวันนั้นว่า พ่อโกรธมาก คิดว่าแม่แกล้งพูดกระทบส่งเสียงขุ่นเขี้ยวถามขึ้นมาว่า “ลูก ๆ ทุกคนได้ยินไหมว่าแม่มึงด่ากู” พ่อไม่มีใครตอบ พ่อยิ่งโกรธหนัก ตะโกนถามซ้ำเสียงลั่นขึ้นทุกที คุณยายกลัวพ่อจะขึ้นมาตีแม่ และไม่เห็นว่าคำพูดของแม่เป็นคำด่า จึงส่งเสียงตอบพ่อลงไปว่า “พ่อ ๆ แม่เขาไม่ได้ว่าพ่อหรอก”

เท่านั้นเองพ่อโกรธเป็นไฟเลย ตวาดลั่นขึ้นมาทันที “ลูกทุกคนว่าแม่ไม่ได้ว่ากู ขอให้มึงทูลทวนกลับไปหาร้อยชาติ”

คุณยายตกตะลึง ในใจคิดว่า พ่อแข่งเรา เพราะคนอื่นไม่มีใครพูด คุณยายพูดคนเดียว จะลงไปขอโทษพ่อก็กลัวถูกตี ก็เลยคิดว่าเอาไว้วันหลัง รอให้พ่อหายโกรธเสียก่อน

พออีก ๒ ปีต่อมา พ่อคุณยายก็ตาย ก่อนตายพ่อป่วยอยู่เป็นปี ลูก ๆ ก็ผลัดกันดูแล วันจะตายคุณยายไปหยอดข้าวต้มให้พ่อ พ่อซอ้นคอขึ้นก็เห็นพ่อตาเหลือก คุณยายไม่รู้ว่าเป็นอะไร ก็เรียกแม่มา

ดู “แม่ ๆ พ่อเขาตาเหลือก” แม่เข้ามาดู ส่วนคุณยายก็ลงจากเรือน
ถ่อเรือไปกลางนา ไปเก็บผักบุ้ง “ตอนนั้นมันก็ยังเด็กละนะ ๑๒-๑๓
ขวบ เก็บผักบุ้งไปมันก็เพลินไป กลับมาที่บ้าน เห็นเขาร้องให้กันก็ตกใจ
พี่ ๆ น้อง ๆ เขาก็มาว่า มัวไปทำอะไรอยู่ พ่อตายใคร ๆ เขาขอขมา
พ่อกันหมดแล้ว มาไม่ทันอยู่คนเดียว ทำไง ยายแทบช็อคเลย โบราณเขาว่า
ให้ขอขมาก่อนตาย พ่อแข่งยายไว้คนเดียว ยังไม่ได้ขอขมาเลย”

ตามหาพ่อ

คุณยายเล่าต่อไปว่า ความกลัวว่าชาติต่อไปจะหูหนวก ทำให้
เกิดความว่าวุ่นใจจนบอกไม่ถูก ไม่รู้จะหันหน้าไปปรึกษาใคร ก็ได้
แต่ร้องไห้จนตาซ้ำระบม สวดมนต์อ้อนวอนขอให้พ่อมาเข้าฝัน เพื่อจะ
ได้ขอขมาลาโทษก็ไม่เคยได้เห็น มีญาติผู้ใหญ่หลายคนมาปลอบโยนและ
ให้คำแนะนำว่า ให้ตั้งใจทำบุญ แล้วแผ่กุศลไปให้ให้พ่อบอข ๆ พ่ออยู่
ทางโน้นจะได้อนุโมทนารับส่วนกุศลไป ครั้นถามว่า ทางโน้นอยู่ที่ไหน
ก็ได้คำตอบแต่เพียงว่า ทำดี ก็ได้ไปอยู่สวรรค์ ทำชั่วก็ต้องตกนรก แต่
ไม่รู้ว่าจะ นรก สวรรค์อยู่ที่ไหน จะไปถึงได้หรือไม่ ทำอย่างไรจึงจะได้พบ
ความคิดของใจเหล่านั้นวนเวียนอยู่ตลอดเวลา จนอายุย่างเข้าสู่วัยสาว

ประมาณปีพุทธศักราช ๒๔๗๐ คุณยายก็ได้รับข่าวดี มีคนมาเล่าให้ฟังว่า หลวงพ่อวัดปากน้ำภาษีเจริญ สามารถสอนวิธีปฏิบัติธรรมตามแนววิชาธรรมกาย ผู้ปฏิบัติสามารถรู้เห็นคำตอบในข้อสงสัยต่าง ๆ ได้ แม้นรก สวรรค์ก็สามารถไปดูได้ พอได้ฟังข่าวก็แทบจะโลดแล่นไปวัดปากน้ำให้ได้ในวันนั้น แต่การหาวิธีออกจากบ้าน ไม่ใช่ของง่าย จะขออนุญาตแม่โดยบอกว่าจะไปปฏิบัติธรรม แม่คงไม่ยอม และใคร ๆ ก็คงไม่เข้าใจ เพราะขณะนั้นคนวัย ๑๙-๒๐ ปี ไม่มีใครสนใจเรื่องอย่างนี้ ต้องคอยจังหระอยู่ต่อไปอีกถึง ๖ ปี พออายุ ๒๕ เต็ม จึงได้อ้างว่าจะไปอยู่กับน้า ซื่อน้ายิ้ม ซึ่งเป็นลูกผู้น้องของพ่อที่กรุงเทพฯ เพื่อหางานทำ

ตอนนั้นถ้าแม่จะเฉลียวใจสักนิด แม่คงจะสงสัย เพราะคุณยายออกปากยกทองรูปพรรณส่วนของท่าน ให้พี่น้องทั้งหมด ตลอดจนที่ดินมรดกก็ไม่ขอมีสิทธิ์ในส่วนแบ่ง

ถึงวันเดินทาง คุณยายเล่าว่าพอเข้าไปกราบลา แม่หันหน้าหนีเข้าฝาเรือนร้องไห้ ตอนนั้นซักใจไม่ได้เหมือนกัน เพราะรักแม่มาก แต่อำนาจของความปรารถนาในการปฏิบัติธรรมเพื่อตามหาพ่อนั้นรุนแรงกว่ามาก ทำให้หักใจถือห่อผ้าลงเรือนได้ไม่เหลียวหลัง มีแต่เงินที่แม่หยิบให้ ๒ บาทเท่านั้นติดตัวมา

ตั้งความปรารถนาประพาศิพรหมจรรย์

เราเคยสงสัยว่า ช่วงเวลานับตั้งแต่คุณพ่อของคุณยายสิ้นชีวิต มาจนถึงวันที่คุณยายตัดสินใจออกจากบ้าน เพื่อไปหาหลวงพ่อดัดปากน้ำภาณีเจริญนั้น ห่างกันถึง ๑๐ ปีเศษ และเป็นช่วงที่คุณยายอยู่ในวัยสาว หน้าตาก็ไม่ได้ซีริ้วซีเหรอะไร เหตุใดจึงไม่มีหนุ่ม ๆ มาติดพัน ทำให้จิตใจออกแวก หรือมีเหย้าเรือนไปเหมือนคนอื่น

คุณยายหัวเราะแล้วตอบคำถามนี้ว่า

“ยายมีหนุ่ม ๆ มาชอบเยอะ มันมาเสียบ ๆ เคียง ๆ ขายตาขำเลื่อง บางคนไปบอกเพื่อน ๆ ของยายว่า มันรักยาย ยายก็บอกผ่านเพื่อนไปว่า ยายรักใคร่ไม่เป็น อย่ามายุ่ง บางคนมันมาพูดด้วย มันมาพูดเรื่องเที่ยว ยายก็พูดเรื่องไถนาเสีย ไปคนละเรื่องละราว แล้วก็หลบหน้ามัน มันก็ถอยไปเอง ยายไม่มีความสนใจเรื่องเพศตรงข้าม เห็นเพื่อนมีเหย้ามีเรือนไปก็ไม่รู้สึกยินดี แล้วยายยังอธิษฐาน ขอย่าให้ข้าพเจ้ายินดีในเพศตรงข้าม ขอไม่แต่งงาน เป็นพรหมจรรย์ตลอดชีวิต แล้วยายก็เป็นได้ตั้งใจ”

พบอาจารย์สอนธรรมะ

คุณยายออกจากบ้านมาพักอยู่ที่บ้านน้ำแหววังบูรพา ๒-๓ วัน เพื่อสืบเสาะดูว่ามีบ้านใดที่คนในบ้านไปทำบุญที่วัดปากน้ำภาษีเจริญ และมีช่องทางต่อไปถึงหลวงพ่อดัดปากน้ำได้ เมื่อแน่ใจดีแล้วก็ลำน้ามา ขอสมัครเป็นลูกจ้างในบ้านคุณนายเลียบเศรษฐีย่านสะพานหัน

ที่บ้านนี้ถูกใจคุณยายมากเหมือนบุญบันดาล เพราะคุณนายเลียบสนใจการปฏิบัติธรรม ทุกวันเวลาประมาณ ๑ ทุ่ม ถึง ๒ หรือ ๓ ทุ่ม จะมีศิษย์วัดปากน้ำผู้หนึ่งคือ อุบาสิกาทองสุก ลำแดงปิ่น (ขณะนั้นยังเป็นฆราวาสอยู่) มาสอนการปฏิบัติธรรมให้คุณนาย และผู้สนใจ

คุณยายเล่าว่า "ยายอยากเรียนธรรมะมาก แต่ยายเป็นลูกจ้างเขา จะทำยังไง ยายก็มาคิดว่าเราต้องทำงานให้ถูกใจเขา ต้องขยันทำงาน เพราะฉะนั้นยายเลยทำทุกอย่าง ทำได้หมด ล้างชาม ล้างส้วม ถูบ้าน ยายเอาทุกอย่าง ทำเร็ว และสะอาดเรียบร้อยด้วย ยายเอาทุกอย่างมาตั้งแต่เด็กแล้ว เตี้ยวันนี้ก็เหมือนเดิม หลวงพ่อธัมมะยังว่า ยายเอาทุกอย่าง"

คุณนายเลียบเลยรักยาย ให้เรียนธรรมะกับอาจารย์ทองสุกด้วย แต่ยายไม่ทิ้งงานนะ ทำเสร็จก่อนเวลานั่งธรรมะทุกวัน พอยายได้ธรรมะแล้ว ยายก็บอกอาจารย์ว่า "อาจารย์ฯ อยากเห็นพ่อทำไงล่ะ" อาจารย์บอก "อยากเห็นก็ต้องนั่งสมาธิมาก ๆ อธิษฐานขอเห็นพ่อ"

เหตุการณ์ตอนนี้คุณป้าถวิล(อุบาสิกาถวิล วัดรางกุล) ศิษย์เอกคนหนึ่งของคุณยาย เขียนเล่าไว้อย่างละเอียดแล้วในหนังสือ "เดินไปสู่ความสุข" เรื่อง "ตามหาพ่อ" ขอคัดลอกมาให้อ่านส่วนหนึ่งดังนี้

“เมื่อได้ปฏิบัติธรรมถึงขั้นนี้ คุณยายอาจารย์ก็ระลึกถึงพ่ออีกตามเคย จึงบอกอุบาสิกาทองสุก อุบาสิกาทองสุกจึงแนะนำอุปเท่ห์ให้เข้าสมาบัติตามแนววิชาธรรมกาย เมื่อจิตละเอียดดีแล้ว ก็ทำใจหยุดให้หนึ่งเฉย ให้กายทุกกายซ้อนอยู่ในองค์ธรรมกาย แล้วอธิษฐานจิตขอพบพ่อ

พอเข้าธรรมกายถูกส่วน รู้สึกว่า กายเบาลอยล่องสงบอยู่ ณ ที่แจ้งว่าง เป็นทะเลเพลิงที่กำลังลุกโชติช่วง ชั่วครู่หนึ่งไฟที่กำลังไหม้อย่างร้อนแรง ก็ค่อย ๆ มอดลง ขณะเดียวกันรัศมีของธรรมกายก็เปล่งสว่างจ้า เห็นสภาพต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน ปรากฏเป็นภาพของสิ่งมีชีวิตมากมาย รูปร่างต่าง ๆ กัน บ้างก็เป็นสัตว์ บ้างก็เป็นคน บ้างก็ตัวเป็นคนหัวเป็นสัตว์ บ้างก็หัวเป็นคนตัวเป็นสัตว์ บ้างก็อยู่ในเครื่องจักรที่ทรมาณ เห็นพ่อปะปนอยู่ในพวกนั้นด้วย รูปร่างหน้าตาของพ่อไม่เปลี่ยนแปลงเลย เครื่องแต่งตัวดูใกล้เคียงกับเมื่อเป็นมนุษย์ กางเกงขาก๊วยชุดทำนาของพ่อก็ยังคงสวมอยู่ แต่พ่อดูซุบซอม ใบหน้าหมองคล้ำเหมือนคนที่กำลังมีทุกข์

เมื่อพ่อเห็นลูกสาว ก็วิ่งมาเกาะที่เข่าทั้งคู่ พ่อตกรก เพราะเมื่อมีชีวิตอยู่พ่อดื่มสุรามากซื้อสุราดื่มวันละ ๑๐ สตางค์ (๑๐ สตางค์ในสมัยนั้นซื้อสุราได้เป็นขวด) นอกจากนั้นพ่อยังเคยฆ่าสัตว์ ออกไปท่องนาก็จับกับ หอย ปู ปลาอยู่เป็นประจำ บางครั้งก็เชือดไก่ที่เลี้ยงไว้เป็นอาหาร

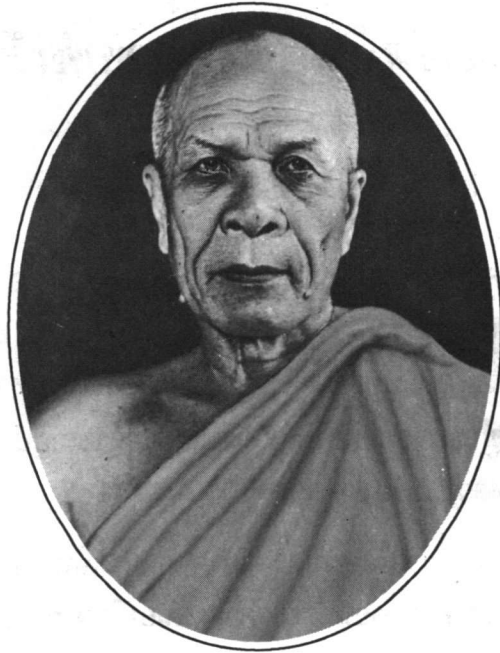
เคยถามพ่อว่า พ่อฆ่าสัตว์ไม่กลัวบาปหรือ พ่อบอกว่า ฆ่าเพื่อเป็นอาหารเลี้ยงชีพ ไม่ได้เอาไปค้าขายที่ไหน ถึงวันพระ พ่อก็ไปทำบุญ คิดว่าบาปคงจะหายไป แต่ที่ได้มาเห็นบาปของพ่อยังอยู่ พ่อกำลังถูกทรมานชดใช้บาป พ่อบอกว่าเมื่อใกล้จะละโลก พ่อเห็นนิมิตที่เคยทำบาป จิตจึงกระวนกระวาย และเกาะอยู่กับนิมิตนั้น พ่อจึงถูกนำมาที่นี่

พ่อวิงวอน ขอความช่วยเหลือน้ำตานองหน้า สงสารพ่อเหลือเกิน ไม่รู้จะช่วยพ่อได้อย่างไร เปรียบเหมือนเห็นพ่อกำลังจะจมน้ำ ตัวเองก็ว่ายน้ำไม่เป็น ช่วยพ่อไม่ได้จึงร้องไห้ออกมาดัง ๆ จนอุบาสิกาทองสุกถามขึ้น ก็บอกไปตรง ๆ ว่าพ่อกำลังตกนรกเพราะดื่มสุรา อยากจะช่วยพ่อให้พ้นทุกข์แต่ก็จนปัญญา

อุบาสิกาทองสุกณะขณะที่ยังอยู่ในสมาธิให้อิच्छฐานเรียกบุญบารมีที่ได้บรรลุถึงธรรม ให้อาราธนาธรรมกายช่วยพ่อ

"ข้าพเจ้าตั้งใจปฏิบัติธรรม โดยเอาตัวเข้าเสี่ยงชีวิตนี้ เพื่อต้องการบรรลุธรรมจะได้มาช่วยพ่อ บัดนี้ข้าพเจ้าบรรลุธรรมแล้ว ขออำนาจพระธรรมกาย จงบันดาลช่วยให้พ่อพ้นทุกข์ ด้วยบารมีของข้าพเจ้าเถิด"

พอขาดคำก็ได้ยินเสียงพระธรรมกายกังวาลก้อง บอกให้พ่อรับศีล พ่อยกมือพนมสมาทานศีลจนจบ แล้วพระธรรมกายก็ให้พ่อระลึกถึงบุญที่เคยทำไว้ขณะที่เป็นมนุษย์ ด้วยอำนาจของพระธรรมกาย และบุญของพ่อที่เคยทำประสาชาวบ้านนอก ท้นใดนั้นกายของพ่อก็เบาและลอยสูงขึ้น ๆ ติดตามธรรมกายของคุณยายอาจารย์ผ่านสวรรค์ชั้นต่าง ๆ พ่อทำบุญไว้ไม่ใช่น้อยเหมือนกัน พ่อจึงไปได้ถึงสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ มีวิมานหลังเล็กเก๋คร่ำคร่า ไม่สกปรกใสดงามเหมือนวิมานของเทพองค์อื่น ๆ พระธรรมกายบอกพ่อว่า ที่วิมานไม่สกปรกใสเป็นเพราะขณะที่พ่อ

พระมงคลเทพมุนี
หลวงพ่อดาวดึงส์ ภาชีเจริญ

เป็นคน วัดก็เข้าเหล้าก็กิน บุญก็ทำกรรมก็สร้าง มาสัตว์ตัดชีวิตเพื่อ
เอามาทำบุญ

พระธรรมกายสอนให้พ่อภาวนา "สัมมา อะระหัง" กาย
ของพ่อผ่องใสขึ้นมากต่างกับขณะอยู่ในนรก กายของพ่ออยู่ในสภาพทิพย์
อยู่วิมานชั้นดาวดึงส์"

ถวายตัวเป็นศิษย์หลวงพ่อดำปากน้ำ

คุณยายเล่าต่อว่า เมื่อช่วยพ่อได้แล้วก็โล่งอก และรู้สึกรักธรรมะจับใจ คิดว่าชีวิตนี้อะไรจะอยู่ทางธรรมตลอดไป อาจารย์ทองสุขแนะนำให้ไปบวชช้อยู่กับหลวงพ่อดำปากน้ำฯ จะได้ช่วยหลวงพ่อเผยแพร่วิชาธรรมกาย ยายก็ตกลง และไปลาคุณนายเลี้ยง ตามอาจารย์ทองสุขไปหาหลวงพ่อดำปากน้ำฯ

“วันที่ยายไปพบหลวงพ่อดำปากน้ำ เป็นวันพฤหัสบดี หลวงพ่อออกสอนธรรมะที่ศาลาตอนบ่าย ศาลานั้นอยู่ใกล้ ๆ กับโรงครัวของวัด พออาจารย์ทองสุขแนะนำยายกับหลวงพ่อ หลวงพ่อมองหน้าแล้วพูดว่า

“ไอ้ลูกจันทร์ มึงมันมาช้าไป”

ตอนนั้นยายไม่รู้เรื่องอะไร ยังนิ่งงัน ว่า เอ๊ะ ! ก็มาตรงเวลาที่หลวงพ่อรับแขก จะว่าช้าได้ยังไง แต่ก็ไม่พูดอะไร วันนั้นหลวงพ่อก็ให้ยายโกนหัวบวชเลย ผ่านุงขวาก็ไม่มี ต้องยืมผ้าเชาnungบวช (ยายบวชตอนอายุ ๒๘-๒๙)

เมื่อคุณยายบวชเสร็จ หลวงพ่อดำปากน้ำก็ส่งเข้าประจำโรงทำวิชาคือสถานที่ทำภาวนาชั้นสูงทันที โดยไม่ต้องทดสอบสมาธิ หรือให้ไปทำหน้าที่อื่น ๆ เช่นงานในครัวเหมือนคนมาใหม่คนก่อน ๆ ถึงเวลานอนก็ให้ไปนอนในเรือนพักแม่ชี ซึ่งเป็นโรงนอนรวมมีทางขึ้นลงทางเดียว มีไฟส่องทางเป็นดวงเล็ก ๆ หัวหน้าแม่ชีสมัยนั้นชื่อ ญาณิ

“ยายไปอยู่ที่หลังเลยได้เตียงพัง ๆ เป็นเตียงที่ไม่มีกระดานพาด มีพรมเก่า ๆ ปู มุ้งก็เก่า ยายก็ซ่อมเอา เตียงของยายดูเสียสะอาด เลยทั้งบนเตียงใต้เตียง ที่ได้เตียงขี้ฝุ่นหนาตะอะเขียว ไม่มีใครเขาดูกัน แต่ยายไม่ชอบสกปรก เลยดูเสียเรื่อย พวกคนเก่า ๆ เลยเอาอย่างยาย

เตียงยายมันเก่า ตัวเรียดเยอะ พอกกลางคืน มันก็ขึ้นมากัด ยายต้องคอยจับใส่กระโดน ๆ พอเช้าก็เอาไปปล่อย กระโดนที่ใส่ตัวเรียด ยายยังเอามาด้วยเลย”

คุณยายมีกระโดนประวัติศาสตร์ติดตัวมาจากวัดปากน้ำ ๒ ใบ ใบใหญ่ใช้ประจำที่บ้านธรรมประสิทธิ์ ส่วนใบเล็กคือใบที่ใส่ตัวเรียดสมัยเป็นน้องใหม่ของวัดปากน้ำฯ

“เวลากินข้าว ยายก็เดินไปกินที่โรงครัว ยายไม่ชอบพูด ไม่ชอบสงสัยกับใคร พวกในครัวมันเห็นเราหน้าใหม่ มันก็มอง ๆ บางที

ก็กระแทกกระทั้นใส่บ้าง ยายก็รู้ทัน แต่ยายเฉยเสีย ยายไม่ชอบทะเลาะกับใครมาแต่ไหนแต่ไรแล้ว

พวกที่ไม่ได้อยู่โรงทำวิชา มักคิดว่าพวกทำวิชานี้สบาย นิ่งเฉย ๆ ถึงเวลาก็มากิน แต่ยายว่าสร้างวัดง่ายกว่านั่งทำวิชา ใครไม่เชื่อก็ไปลองดู แต่ต้องเอาจริงนะ ยายคนเอาจริง ยายกลัวหลวงพ่อบอกว่า "ไอ้ขี้ไต"

พวกเราคนรุ่นใหม่ไม่ค่อยรู้จักขี้ไตที่ใช้เป็นเชื้อสำหรับจุดไฟ ยิ่งอยู่ในเมืองยิ่งหาตัวอย่างยาก ก็ขอให้รู้แต่ความหมายว่า คนที่ถูกตำว่า "ไอ้ขี้ไต คือคนที่ไม่เอาไหน" เพราะขี้ไตติดไฟลุกโผลงอยู่เดี่ยวเดียว ก็มอดเป็นขี้เถ้า ต้องค่อย ๆ เชี่ยขี้เถ้าออก จึงจะลุกโผลงขึ้นมาใหม่

เมื่อคุณยายไปอยู่วัดปากน้ำใหม่ ๆ ต้องอดทนต่อการกระทบกระทั่งมาก สุขภาพก็ไม่ค่อยดี แต่ด้วยน้ำใจที่เด็ดเดี่ยวเข้มแข็ง ในที่สุดคุณยายก็ได้เป็นนักปฏิบัติธรรมชั้นแนวหน้า หลวงพ่อวัดปากน้ำกล่าวชมในที่ประชุมว่า

"ไอ้ลูกจันทร์ มันเป็นหนึ่งในไม่มีสอง"

นักปฏิบัติธรรมชั้นแนวหน้าร่วมรุ่นยาย

เคยถามถึงรายชื่อนักทำวิชาที่เก่ง ๆ ที่อยู่ในโรงทำวิชาสมัยเดียวกับคุณยายว่ามีใครบ้าง คุณยายเล่าว่า คนที่เก่ง ๆ ที่หลวงพ่อเรียกใช้งาน ที่เป็นพระก็มีประมาณ ๓๐ รูป เป็นแม่ชีกับผู้หญิงที่ไม่ได้บวชแต่ถือศีล ๘ อีกประมาณ ๓๐ แต่เนื่องจากโรงทำวิชานั้นมีแผนกกันแยกพระกับแม่ชีไว้คนละส่วน พระกับชีจึงไม่รู้จักหน้ากัน จำได้แต่เสียงเป็นบางคน

“โรงทำวิชาเป็นกุฏิหลังใหญ่ มีเพิงออกไป ๒ ข้างแผนกที่กันพระกับแม่ชีก็ไม่สูงนัก พอไม่ให้ข้ามได้และไม่เห็นหน้ากัน หลวงพ่อใหญ่นั่งกับพระ” บางครั้งคุณยายก็เรียกหลวงพ่อดปากน้ำว่าหลวงพ่อใหญ่นั่งกับพระ”

การทำวิชาแบ่งเป็น ๒ ผลิต ผลิตแรกหรือกะ ๑ เริ่มเข้าที่นั้งสมาธิตั้งแต่ ๖ โมงเย็น ถึงเที่ยงคืน กะ ๒ เริ่มตั้งแต่เที่ยงคืนไปออก ๖ โมงเช้า ตอนกลางวันกะ ๑ ก็อยู่ครึ่งวันตอนเช้า กะ ๒ ก็มาต่อตอนครึ่งวันเย็น ภายในโรงทำวิชานั้นจึงมีการนั้งสมาธิกันทั้งวัน

“ฝ่ายผู้หญิงระดับหัวหน้าเวร และผู้ช่วยก็มี กะ ๑ ชื่อ ญาณี ดรีธา ฉลวย กะ ๒ มียายเป็นหัวหน้า ไอ้โมเป็นผู้ช่วย...

คนเก่ง ๆ ที่หลวงพ่อเรียกใช้งานกับยายก็มี ไอ้โม ฉลวย ญาณี... ไอ้โม กับดรีธา ไม่ได้บวชช้อย่างยาย เขานุ่งดำ”

ชื่อบุคคลที่คุณยายกล่าวถึงข้างต้น เป็นชื่อที่คุณยายเรียกจนคุ้น ชื่อเต็ม ๆ ก็ต่างไปนิดหน่อย บางคนหลวงพ่อดัดปากน้ำตั้งชื่อให้ใหม่ในภายหลัง ผู้สนใจอาจสืบเสาะหาชื่อเต็มได้ แต่เท่าที่ทราบเมื่อหลวงพ่อดัดปากน้ำมรณภาพไปไม่นาน การนั่งสมาธิในโรงทำวิชาก็หย่อนลง แม่ชีสาว ๆ บางคนก็สึกไปมีครอบครัว ส่วนที่เหลือก็ปกครองกันต่อไป โดยไปเน้นงานในหน้าที่ดูแลอาหารพระและสามเณรในวัดมากกว่าการทำวิชา

การใช้วิชาธรรมกายช่วยชาติ

มีเรื่องที่คุณยายชอบเล่า และเล่าที่ไรพวกเราลูกศิษย์ก็ตื่นเต้นกันมากทุกที คือเรื่องที่หลวงพ่อดัดปากน้ำใช้วิชาธรรมกายช่วยประเทศไทยให้พ้นอันตรายจากลูกระเบิดปรมาณู คุณยายเล่าว่าตลอดเวลาที่เกิดสงครามโลกครั้งที่สอง หลวงพ่อดัดปากน้ำได้ธรรมกายทุกคนของท่าน ให้ใช้วิชา ใช้ฤทธิ์ซ่อนเมือง ซ่อนประเทศ ซ่อนจุดยุทธศาสตร์ที่สำคัญ ๆ ไว้ตลอดเวลา บางครั้งก็บังตาให้เห็นเมืองเป็นป่า เป็นที่รกร้าง ไม่มีผู้คนไปเสีย ข้าศึกจะได้ไม่โจมตีที่จุดนั้น

หลวงพ่อดัดปากน้ำทำงานนี้ด้วยตนเองทั้งวันทั้งคืน จึงไม่มีศิษย์คนใดในโรงทำวิชาหาวันไหว้ กลัวความตาย กลับรู้สึกสนุกสนาน และมีกำลังใจฝึกฝนวิชาไม่เห็นแก่การพักผ่อนหลับนอน หลวงพ่อดัดปากน้ำ

รู้การมาโจมตีของข้าศึกทางสมาธิจิต แต่ถึงกระนั้น ทุกวันพอตกเย็น เวลาประมาณ ๕ โมง หลวงพ่อก็เรียกประชุมลูกศิษย์ทั้ง ๒ กะ ทั้งพระ ทั้งแม่ชีมาพร้อมกัน แล้วไล่เลียงถามคนทำวิชาได้เก่ง ๆ ๔-๕ คน ว่า ข้าศึกจะมากี่โมง จะทิ้งระเบิดที่ไหน

“หลวงพ่อก็มักจะเรียกถาม ญาณี ตรีธา ฉลวย ไอ้ไม แล้วถามยายเป็นคนสุดท้ายทุกที ใครตอบไม่ถูก ท่านจะดำ ไอ้ชี้ได้ ยายกลัวถูกดำ ไอ้ชี้ได้ ยายถึงขยันนั่งทำวิชา แล้วก็ไม่เคยพลาด คราวหนึ่งท่านถามว่า เรือบินข้าศึกจะมากี่โมง ใคร ๆ ก็ตอบไม่ถูก ยายเข้าสมาธิดูเข้าไปในธรรมกายของยาย ก็เห็นชัดเลย ยายก็ตอบ หลวงพ่อว่า มันจะมาตีหนึ่ง พอตีหนึ่งเสียงหวอดัง มันก็มาจริง ๆ หลวงพ่อสั่งไว้แล้วนี้ให้ใช้ธรรมกายปิด ยายก็ใช้ธรรมกายจงถนนปิด เลย...หลวงพ่ოსั่งให้เออลงทะเล ยายก็เออลงทะเล ๆ ให้เข้าป่าก็เข้าป่า ยายทำตามคำสั่งหลวงพ่อได้หมด...

ที่นี้ไอ้ลูกสำคัญ ลูกที่ไปตกญี่ปุ่น พังไปนะ วันนั้นตอนเย็น หลวงพ่อถามว่า ไอ้ลูกจันทร์ คีนี่จะมีลูกระเบิดสำคัญมาลงที่เรา ไปดูซิ ถ้ามันลงมาแล้วจะเป็นยังไง ยายก็เข้าธรรมกายไปดู ไอ้ไอ้ ลูกนี้หนัก เลย ยายก็ตอบหลวงพ่อไปว่า ถ้ามันลงมา พระนครก็ราบเป็นหน้ากลอง ชีหลวงพ่อ

หลวงพ่อก็สั่งลูกศิษย์ทุกคน ให้ปิดเลย ยายก็ใช้ธรรมกาย ปิดไป ๆ พอมันไปลงญี่ปุ่นซึบ...ประกาศเลิกสงครามเลย ยายเอาจน สงครามเลิกได้ ๒ วันต่อมาหลวงพ่อก็เรียกประชุมลูกศิษย์ ชมยายต่อ หน้าทีประชุม

“ไอ้ลูกจันทร์ มันเป็นหนึ่งในไม่มีสอง”
จำได้ชมครั้งเดียว หลวงพ่อไม่ค่อยชมใคร แต่ชมยาย”

เรื่องปัดลูกระเบิดจนสงครามเล็กนี้ เป็นความภาคภูมิใจของคุณยายมาก "ยายไม่กลัวใครมันจะว่ายายอวด ก็มันจริง" บางคราวท่านก็อ้างหลักฐานให้ไปค้นดูจากหนังสือพิมพ์ ท่านว่าหนังสือพิมพ์ยังลงข่าวว่ามีคนเห็นด้วยตาเนื้อว่ามีแม่ชีเหาะขึ้นไปปัดลูกระเบิด ซึ่งผู้สูงอายุหลายคนก็ยืนยันว่าหนังสือพิมพ์ลงข่าวอย่างนั้นจริง ๆ มีคนเห็นหลายคน ไม่ใช่คนเดียวจะได้ว่ากลัวจนตาฝ้า

เราเคยถามคุณยายว่า หลวงพ่อวัดปากน้ำให้ทำวิชาทั้งวันทั้งคืนอย่างนี้เฉพาะตอนสงครามโลกหรือเปล่า คุณยายตอบว่านี่เป็นผลัด ๆ เดิมวันอย่างนี้ตลอดเวลาที่หลวงพ่อยังมีชีวิตอยู่ เพราะหลวงพ่อกำหนดให้ใช้วิชาธรรมกายรักษาโรคภัยไข้เจ็บให้ชาวบ้านด้วย

ใช้วิชาธรรมกายรักษาโรค

เรื่องรักษาโรคนี้คุณยายเล่าให้ฟังว่า เวลาหลวงพ่อกออก
รับแขกที่ศาลา จะมีคนมาขอให้ท่านช่วยปลดทุกข์ให้หลายเรื่องหลายกรณี
เฉพาะเรื่องการรักษาโรคภัยไข้เจ็บนี้ บางคนถ้าท่านมีเวลาท่านก็จะใช้
ธรรมกายของท่านแก้ให้เอง แต่ถ้ามากคนเข้า ท่านไม่มีเวลา ท่าน
ก็จะให้เจ้าของไข้ส่งใบบอกอาการไว้ จดชื่อเสียงเรียงนาม หรือแนบรูป
ถ่ายมาด้วย พอดกเย็น ๕ โมง ถึงเวลาประชุมสังฆกรรมะ ท่านก็จะ
เอาใบบอกอาการมาส่งให้หัวหน้าเวร ให้ทั้ง ๒ กะแบ่งกันเข้าที่ทำสมาธิ
ใช้ธรรมกายแก้ให้ ที่แก้ได้ก็หายเจ็บหายป่วยไป คนที่ถึงคราวใช้หนี้เวร
บุญไม่พอ นึกบุญไม่ออก หลวงพ่อกก็สั่งให้ภาวนา สัมมา อะระหัง ๆ
เรื่อยไป ท่านไม่เคยพูดให้เสียกำลังใจ

คุณยายได้รับความไว้วางใจ ให้ใช้วิชาธรรมกายรักษาโรค
ตลอดจนความป่วยเจ็บจากอุบัติเหตุมานานาประการอยู่เสมอ ท่านเล่า
ว่าสมัยที่มีโรงทำวิชาของหลวงพ่อดปากน้ำฯ วิชาธรรมกายแข็งแรงมาก
ช่วยประเทศชาติ และผู้คนพลเมืองได้เยอะ แต่ไม่มีใครรู้ บางคนรู้แต่
ไม่เชื่อ ฝ่ายมารมันก็แรงน่าดู

"หลวงพ่อดปากน้ำก่อนมรณะ ๕ ปี ท่านเรียกประชุม
ลูกศิษย์ทั้งหมด ทั้งในวัดและนอกวัด ท่านบอกว่าอีก ๕ ปี ท่าน
จะมรณะแล้ว อยู่ไม่ได้ ให้ลูก ๆ ช่วยกันเผยแพร่วิชาธรรมกายให้
ทั่วโลก เพราะสำคัญและมีประโยชน์มาก วิชานี้ช่วยคนได้ทั่วโลก

ท่านฝากถึงเรื่องการเลี้ยงพระ การศึกษาพระปริยัติและ การก่อสร้างโนน ๆ นี้ ๆ เยอะแยะ ท่านห่วงเรื่องการเลี้ยงพระของท่านมาก ท่านบอกว่า แม้ท่านจะตายไปแล้วศพของท่านก็ยังเลี้ยงพระ ได้ทั้งวัดไม่ให้เผา แล้วก็ความจริง วัดปากน้ำมีเจ้าภาพเลี้ยงพระทั้งปีจนถึงเดี๋ยวนี้ มีคนมากกราบศพท่านทุกวัน กราบแล้วก็ไปถวายเงินเลี้ยงอาหารพระ เขาตั้งศพท่านไว้ตรงที่เคยเป็นกุฏิของท่านนั่นแหละ”

ปัจจุบันวัดปากน้ำภาษีเจริญมีสิ่งก่อสร้างเพิ่มมากขึ้นมากมาย จนคุณยายบอกว่า จำเคঁาเต็มแทบไม่ได้ แต่จำได้แม่นยำว่า ตรงที่สร้างหอสังเวชนียัมงคลเทพนิรมิตที่ประดิษฐานศพหลวงพ่อดาววัดปากน้ำไว้ นั้นเดิมเป็นที่ตั้งกุฏิที่หลวงพ่อยู่ประจำ และศาลาที่หลวงพ่อกเคยออกรับแขก ซึ่งเดี๋ยวนี้รื้อของเก่าทั้งหมดแล้ว ก็อยู่ตรง “ศาลาสด” ซึ่งเป็นศาลาการเปรียญของวัดปากน้ำในปัจจุบันนั่นเอง

วิถีชีวิตของคุณยาย ภายหลังหลวงพ่อดาววัดปากน้ำมรณภาพ

หลวงพ่อดาววัดปากน้ำมรณภาพเมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๒ เวลาบ่าย ๓ โมงเศษ คุณยายบอกว่า ตอนป่วยหนักยายขึ้นไปดูไม่ได้เลย เพราะพระนั่งล้อมท่านเต็มไปหมด และมีวินัยเรื่องความเป็นอยู่ที่หลวงพ่อบเข้มงวดมากมาแต่ต้นว่า พระกับชีต้องสำรวจตัวให้ห่างกันมาก ๆ

"ยายเองก็ระวังเรื่องนี้ ยายไม่ชอบ ถึงมาตั้งระเบียบที่วัด พระธรรมกายว่า ห้ามผู้หญิงขึ้นกุฏิพระ"

หลังจากหลวงพ่อดปากน้ำมรณภาพแล้วไม่นาน อาจารย์ทองสุกก็ป่วยเป็นมะเร็งที่มดลูก คุณยายจึงมาอยู่ดูแลอย่างใกล้ชิดถึงที่บ้านของอาจารย์ทองสุก ซึ่งเป็นกระท่อมเล็ก ๆ อยู่ข้างโรงครัวของวัดปากน้ำ

อาการของมะเร็งระยะสุดท้ายรุนแรงมาก ทำให้มีน้ำเลือด น้ำหนองไหลออกมาเลอะเทอะ กลิ่นเหม็นรุนแรงมาก แต่คุณยายก็ไม่รังเกียจ หมั่นทำความสะอาด ฝ้าดูดูแลอย่างดี

“ยายถือว่าเขาเป็นอาจารย์ของยาย สอนธรรมะให้ ไม่งั้นเราก็แย่ ยายเป็นคนกตัญญูต่อครูบาอาจารย์ ไปว่าจ้างพยาบาลกี่คน ๆ เขาก็ไม่เอา เขาทนเหม็นไม่ได้ แต่ยายทนได้ อดตาหลับขับตานอน อยู่หลายเดือน ก่อนตาย ๒-๓ วันอาจารย์ก็บอก "แม่จันทร์ ฉันเห็นพระลอยมาเยี่ยมเต็มไปหมดอีก ๒ วันฉันจะไปละนะ" พอ ๒ วัน อาจารย์เขาก็เพียบหนักนอนพลิกไปพลิกมา แล้วพลิกมากอดคว่าหน้าที่ตักยาย พอจับหงายหน้าขึ้น อ้าวหมดลม ตายแล้ว ทำไง เงินก็ไม่มี แต่เขาเป็นอาจารย์เราก็ต้องทำศพให้สมเกียรติ

ยายก็ไปบอกบุญลูกศิษย์เก่า ๆ ของอาจารย์ ไปบอกท่านมหาประยูร (พระภิกษุซึ่งอาจารย์ทองสุกเป็นเจ้าของภาพบวชให้) ไปขอเช่าเครื่องตั้งศพของพระนางเรือล่มมาเลย ตั้งศพหน้าวัดปากน้ำ สวด ๓ คืน แล้วเอาไปเผาที่วัดหมู (วัดอัปสรสวรรค์) ใกล้ ๆ วัดปากน้ำ แล้วยายก็เอากระดูกลอยน้ำไป ยายเป็นแม่งานจัดการเสร็จ

พองานเสร็จ ยายก็ป่วยเลย แทบตาย มันกรากกร้ามาหลายเดือน พอรักษาตัวทุเลาแล้ว ยายก็เลยอยู่ที่บ้านอาจารย์ทองสุขเรื่อยมา อยู่คนเดียว”

หลังจากอุบาสิกาทองสุข อาจารย์ของคุณยายสิ้นชีวิตไปได้ ๔-๖ เดือน ก็มีหมอดูคนหนึ่งมาที่บ้านที่คุณยายพัก บอกว่าเคยมาหาแม่ชีทองสุขที่นี่ ครั้นคุณยายบอกว่าแม่ชีทองสุขตายแล้ว หมอดูก็ยังไมยอมกลับออกไป นั่งอยู่สักพักก็บอกว่าจะดูลายมือให้คุณยาย นึกรำคาญก็เลยแบมือให้ดู นึกในใจอยากดูก็ดู

หมอดูดูลายมือ แล้วมองหน้าคุณยาย บอกว่า "ไอ้โฮ บริวารเยอะจังเลย ต่อไปจะมีแต่คนมาฟัง" ยายก็นึก "บริวารที่ไหนจะมีอยู่คนเดียวในกระต๊อบแบบนี้ ตอนนั้นยายไม่เชื่อมันเลย แต่อยู่มา ๆ ถึงเดี๋ยวนี้ เอ๊ะจริง ลูกหลานยายเต็มบ้านเต็มเมืองไปหมด ผ่ากัห้องคนอื่นเขาเกิด เดี่ยวนี้กลับมาหายายกันตั้งเลย”

คุณยายเล่าแล้วก็หัวเราะ เด็กผู้หญิงกลุ่มใหญ่ที่มาฟังยายเล่าวันนั้น ชิงกันถามคุณยายว่า

"คุณยายไปตามหนูมาหรือคะ" คุณยายตอบ "เออ ยายไปตามมา ไปตามมาเกิด ขนาดพ่อยายอยู่นรก ยายยังตามหาจนเจอ พาขึ้นไปไว้บนสวรรค์ พวกหนู ๆ นี้อยู่เมืองมนุษย์ด้วยกันตามง่ายจะตาย" เด็กกลุ่มนั้นทำหน้าง ๆ จะตามความคิดคุณยายทันหรือเปล่านั้นไม่รู้

พบศิษย์เอก

เกี่ยวกับเหตุการณ์ตอนพบหลวงพ่อธัมมชโยวันแรกนั้น
คุณยายเล่าว่า

“หลวงพ่อธัมมะตอนนั้นเขาเรียนสวนกุหลาบ เขามาหายาย
ตอนยายจะออกไปดูช่างนอก ตอนแรกเขาไม่รู้จักยาย เขามาถาม
“ยาย ๆ ยายชื่อคุณยายจันทร์ใช่ไหม” ยายบอกว่า “ใช่ จะทำไม เอาไว้
คุยกันวันหลัง วันนี้จะไปดูระ”

เขาพูดมาเลย “ยาย ๆ ผมอยากจะทำบวช” ยายก็พูดพรวด
ไปเลยเหมือนกัน “บวชเปิดอะไร ไปเรียนให้จบปริญญามาแล้วก่อน”
เขาก็ไป ไปสอบเข้าเกษตรได้ แล้วก็มานั่งธรรมะกับยายทุกวัน ๆ

อยู่ต่อมา ๆ เขาก็ไปหาหลวงพ่อทัดตะมาอีกคน หลวงพ่อ
ทัดตะตอนนั้น “ไอ้โฮ วิชามารเต็มตัวเลย แต่เดี๋ยวนี้อีดีแล้ว”

ตอนที่คุณยายพบหลวงพ่อธัมมชโยครั้งแรกนั้น ประมาณต้น
ปี พ.ศ.๒๕๐๖ คุณยายอายุประมาณ ๕๔-๕๕ ปี สุขภาพยังไม่แข็งแรง
เพราะเจ็บป่วยมาหลายเดือน ยังไม่รับใครเป็นลูกศิษย์ให้มาเรียนที่บ้าน
แต่หลังจากพบหลวงพ่อธัมมชโยวันนั้นแล้ว คุณยายก็มาหวนคิดถึงคำสั่ง
หลวงพ่อวัดปากน้ำ เรื่องให้ช่วยกันเผยแพร่วิชชาธรรมกายจึงเริ่มรับ
ลูกศิษย์

สร้างบ้านธรรมประสิทธิ์

เมื่อหลวงพ่อดัมมชโยเข้าเป็นนิสิตปีที่ ๑ ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตอนบ่ายหรือตอนเย็นท่านปลีกเวลามานั่งสมาธิกับคุณยายเกือบทุกวัน เพื่อนฝูงก็ตามมาหลายคน คุณยายเล่าว่า

“หลวงพ่อดัมมะ หลวงพ่อตัดตะเขวว่า บ้านเก่าของยายแคบไป จะพังแล้วด้วย เขาชวนสร้างบ้านใหม่ สองคนเขาก็เป็นผู้นำรวบรวมเงินจากคณะศิษย์มาช่วยยาย รวมเงินได้ ๕ หมื่น ก็สร้างบ้านธรรมประสิทธิ์ เป็นบ้านไม้ ๒ ชั้น มีครัว มีห้องน้ำในตัว กระดานแผ่นใหญ่ ๆ ยายเซ็ดถูเสียมันเรียบเชียว สวย อยู่ในบริเวณวัดปากน้ำฯ

ตอนย้ายมานี่ ยายจะรื้อเอามาด้วย หลวงพ่ออัมมะเข่าบอก ถวายวัดไปเถอะยาย ยายก็เลยถวายหมด หลวงพ่ออัมมะเข่าใจบุญ

คุณยายใช้สถานที่บ้านธรรมประสิทธิ์ฝึกลูกศิษย์ ทั้งวิชาธรรมกาย และระเบียบวินัย รวมทั้งการตั้งเป้าหมายชีวิตอย่างเข้มงวด กวดขัน ลูกศิษย์คุณยายส่วนใหญ่เป็นคนหนุ่มคนสาว

"คนเขาวាយว่า ยายจันทร์มีแต่ลูกศิษย์หนุ่ม ๆ สาว ๆ ยายก็รู้ แต่ยายเฉยเสีย ยายไม่ชอบทะเลาะกับใคร ยายเจอหลวงพ่อดปากน้ำเมื่อยายอายุ ๒๙ หลวงพ่อยังว่ามึงมาช้าไป ตอนหลังถึงได้รู้ว่า อ้อ มันช้าไปจริง ๆ ทำอะไรไม่ได้ทำอะไรก็แก่ แล้วยังไม่รู้หนังสืออีก

ทุกวันนี้ยายถึงอธิษฐานจ้งเลย เกิดชาติหน้าขอให้ข้าพเจ้ารู้หนังสือ ให้เข้าวัดตั้งแต่เด็ก ๆ ให้มีสมบัติทำบุญทำทานเยอะ ๆ ขอบุ๊สบาย ๆ อย่าให้ต้องไปแต่งงาน ขออาศัยท้องเขาเกิดเท่านั้นพอ

คนเรานั้นก็ต้องเข้าวัดทั้งนั้น จะरोไปเข้าเมื่อไหร่ จะเข้าเองหรือให้เขาหามเข้าละ"

คุณยายพูดทิ้งท้ายเป็นปริศนา แล้วท่านก็หัวเราะขบใจ

ถาษาทางให้ศิษย์บวช

สร้างบ้านธรรมประสิทธิ์เสร็จ ลูกศิษย์คุณยายก็เพิ่มจำนวนมากขึ้นทุกที ๆ ลูกศิษย์หัวแก้วหัวแหวนของท่านก็จวนจะจบปริญญา รวันบวชอยู่อย่างใจจดใจจ่อ แต่คุณยายผู้รู้เท่าทันโลก ก็ไม่ประมาท ท่านพยายามชี้แนะนำทางให้ลูกศิษย์ของท่านเดินให้ตรงทางสู่เพศบรรพชิต คุณยายเล่าถึงหลวงพ่อดัมมชโยว่า

“หลวงพ่อดัมมชยตอนเขาเป็นหนุ่ม เขาหล่อ ผู้หญิงติดจึ้งเลย ยายต้องกัน ๆ ไว้ บางทีก็ต้องพูดลอยลมเตือนกันบ้าง ท่านก็เชื่อยาย ถึงได้บวช แต่บวชแล้วผู้หญิงก็ยังไม่ถอยนะ ยังมานั่งเฝ้า ยายก็เลย กระเถิบ ๆ เข้าไปสะกิดเขา คุณ ๆ จะมาดูพระหรือไง เขาก็เลยเดินไป” คุณยายเล่าพร้อมทำท่าทางประกอบ

ส่วนเรื่องของหลวงพ่อดัตตชีโว คุณยายเล่าว่า

“หลวงพ่อดัตตชยบวชทีหลัง ยายให้ไปเฝ้าแผ่นดินไว้ก่อน อยู่วัดปากน้ำมันคับแคบ ก็เลยไปขอที่เขาสร้างวัด จะให้พระยายายอยู่ ให้คุณถวิลพาไปขอเขา ๕๐ ไร่ เขายกให้ทั้งผืนเลย ๑๙๖ ไร่

หลวงพ่อดัตตชยนี้ก็แฟนเยอะเหมือนกัน ยายต้องวางแผนให้ เย็น ๆ เขาต้องมาเอาเงินค่าจ้างขุดดินจากยาย แฟนเขาก็มานั่งรอ ยายต้องคอยโบกมือส่งสัญญาณ ตอนนี่ยังเข้ามาไม่ได้ หลบไปก่อน พอนานเข้าแฟนเขารอไม่ไหว กลับไป ยายถึงกวักมือเรียกให้เข้ามา

แพนหลวงพ่อกัดตะเขาสวย แต่หลวงพ่อกัดตะเขาใจเด็ด ผู้หญิงเขาก็ดี เขาเข้าใจ ก็เลยได้มาบวช”

นอกจากคุณยายจะรู้ทางหนีทีไล่แล้ว คุณยายยังมีวิธีระล่อมให้ลูกศิษย์เห็นดีเห็นงาม เต็มใจที่จะบวชอุทิศชีวิตโดยไม่ลังเล หลวงพ่อกัดตชิวไคเคยเล่าให้เจ้าหน้าที่วัดฟังว่า

“ทุกวันหลังจากเลิกนั่งสมาธิแล้ว พวกผู้ชายมักกลับที่หลังให้ผู้หญิงกลับก่อน ช่วงที่พวกหลวงพ่อยังนั่งอยู่นี้ คุณยายท่านมักจะพูดซ้ำ ๆ ว่า...

ยายอาราธนาบุญจากพระนิพพานมาให้คุณเข้าถึงธรรมกายกันเร็ว ๆ ให้พระพุทธเจ้าคลอใจพวกคุณ ให้อยากขนสัตว์ รื้อสัตว์ ให้พ้นทุกข์ เพราะฉะนั้น ตั้งใจนั่งสมาธิกันอย่างให้ขาด จะได้บุญกันมาก ๆ

คุณจำวันนะ ถ้าอยู่ตัวคนเดียว มีเงิน ๑๐๐ ก็ทำบุญได้ ๕๐ ถ้าแต่งงานไปมีเงิน ๑๐๐ ก็ทำบุญได้ ๕ บาท เท่านั้น ถ้ามีลูกมาอีกคน ทำบุญได้อย่างมากก็สี่สิบเดียว ยิ่งถ้ามีลูก ๒-๓ คน คุณไม่มีสิทธิ์ทำบุญเลยนะ..

คุณยายพูดจนคนอื่นเขาแต่งงานกันไปหมดแล้ว หลวงพ่ออัมมะก็บวชแล้ว เหลือหลวงพ่อกับคนเดียว ยายก็ยังพูดยังงี้อีก ถึงได้รู้ว่ายายพูดกับหลวงพ่อ....บางวันท่านนั่งหลับตาอธิษฐานให้เราเห็นอยู่นานเชียว จนเราอดใจไม่ได้ต้องถาม ท่านตอบว่ายังไม่รู้ไหม ท่านบอกว่ายายอธิษฐาน เกิดก็ภพก็ชาติ ขอไม่แต่งงาน เจอยังงี้บ่อย ๆ เข้า หลวงพ่อ ก็เลยตัดสินใจ ไม่แต่งก็ไม่แต่ง”

คุณยายมีปัญหา และมีปฏิภาณดีมาก ตลอดจนมีวิริยะอุตสาหะอย่างยอดเยี่ยม รู้เท่าทันเรื่องทางโลกและทางธรรมเสมอกัน

ก็เลยฉางทางให้หลวงพ่อกั้ ๒ องค์ได้ สำเร็จ

สร้างวัดพระธรรมกาย

เรื่องการสร้างวัดพระธรรมกาย คุณยายเล่าว่า

“ที่วัดปากน้ำมันคับแคบ ยายชอบที่โล่ง ๆ ออกไปกลางทุ่งเห็นพระอาทิตย์ตกดินดวงแดง ๆ ยายมันคนชาวไร่ชาวนา เมื่อก่อนเคยออกจากบ้านไปไถนาตั้งแต่พระอาทิตย์ยังไม่ขึ้น เห็นดาวประกายพริกพันยอดไม้ใสแจ้ว เคยอยู่ที่อากาศดี ๆ มาอยู่กรุงเทพฯ ที่แคบ ๆ มันอึดอัด”

พอหลวงพ่อธัมมชโยบวช เมื่อตอนปี ๒๕๑๒ คุณยายก็ให้ลูกศิษย์พาไปเที่ยวหาที่ดินทำเลดี ๆ อยู่กลางทุ่งกว้าง ๆ ดินแม่น้ำหรือคลองใหญ่ ๆ ในที่สุด...ก็ได้ที่ดินซึ่งเป็นที่ตั้งวัดในปัจจุบัน เป็นที่ซึ่งคุณหญิงประหยัด แพทย์พงศาวิสุทธาธิปัตย์ กับลูกสาว คือ คุณวรมณีสุนทรเวช ยกให้

ตอนเริ่มสร้างวัด คุณยายตั้งกองบอกรับบุญอยู่ที่บ้านธรรมประสิทธิ์ กับหลวงพ่อธัมมชโย บางวันต้องพาเจ้าภาพมาดูที่ ดูโครงการ เพื่อชวนเขาทำบุญ แดดก็ร้อน แผ่นดินก็แตกกระแหง แต่คุณยายก็สู้อดทน

"ยายเหนื่อยจังเลย นั่งรับแขก ชวนคนทำบุญ กลัวไม่มีเงินไปจ้างเข้าขุดดินสร้างวัด ศาสนาพุทธนี้เราต้องทำบุญ พวกสมบัติพวกที่ดินที่เรามีกันเดี๋ยวนี้ ตายแล้วเอาติดตัวไปไม่ได้ ถ้าจะเอาไปต้องเอาไปทำบุญ พอไปเกิดใหม่ มันก็มาเกิดเป็นสมบัติของเราอีก ถ้าตายแล้วสูญ ยายไม่ทำบุญหรอก แต่นี่มันไม่สูญ มันต้องเกิดใหม่อีก ยายถึงต้องสร้างวัด ต้องอธิษฐาน เกิดใหม่ให้มีสมบัติทำบุญทำทานมาก ๆ

สร้างบุญกว่าจะได้เกิดเป็นมนุษย์นี้ ไม่ใช่ของง่าย ๆ นะ สมัยก่อนที่ยายยังอยู่วัดปากน้ำ ยายเคยระลึกชาติดู ยายนี่เกิดเป็นสัตว์มาทุกชนิด ยายใช้กรรมมาหมดแล้ว ถึงได้มาเป็นมนุษย์ ทีนี้ยายก็ระลึกชาติไปดูคนอื่นอีก มันก็โหดเหมือนกันทุกคน เพราะฉะนั้นเรามาเกิดเป็นมนุษย์ได้นี้ดีนักหนาแล้ว ได้สร้างบุญสร้างกุศลสร้างบารมี

พระพุทธเจ้าท่านสร้างบุญมา ๔ อสงไขยแสนกัปเป็นอย่างน้อย ยายนี่เพิ่งได้นิดเดียวเท่านั้น อย่างนี้ตามท่านไม่ทัน"

ปี พ.ศ.๒๕๑๘ สร้างวัดเสร็จไปส่วนหนึ่ง มีศาลา มีกุฏิให้อยู่แล้ว คุณยายจึงย้ายจากบ้านธรรมประสิทธิ์มาอยู่วัดพระธรรมกาย พอมาอยู่ในพื้นที่ที่กำลังบุกเบิก ได้รู้ได้เห็นความจำเป็นในการก่อสร้างอาคารต่าง ๆ ด้วยตาตนเองมากขึ้น คุณยายก็ลงลุยงานร่วมกับลูกศิษย์หนักขึ้นกว่าเดิม

"ยายช่วยเขาสร้างวัดโหมงานหนัก ทั้งหยาบ ทั้งละเอียด เจ้าหน้าที่สนามม้า ยายยังชวนเขามาสร้างศาลา ก็ได้ศาลาจากตุ (จากมหาราชา) มาหลังหนึ่ง กุฏิพระก็หลัง ๆ ยายหาเจ้าภาพมาสร้างหมด หอระฆัง อาคาร ๒ ชั้น ยายบอกบุญมาทั้งนั้น ตอนนั้นยายเหนื่อยจังเลย กินน้อย นิ่งมาก นอนก็ไม่ค่อยหลับ ยายเลยป่วย ลูกไม่ขึ้น เขาพายายไปให้หมอจุฬาตรวจ

หมอเขาบอก ยาย ๆ ยายไม่เป็นโรคอะไรหรอก แต่ยายขาดอาหาร เขาก็สั่งให้กินไอ้โน่น ไอ้นี้ อาริพันธมันก็จัดให้ ไม่อร่อยหรอก กินไปเหมือนกินยาอยู่มา ๆ ชินแสมาตรวจอีกคน มาแหมะข้อมือยาย เขาบอกให้กินยาหม้อ ยายก็กิน มันก็ค่อย ๆ หาย ยายป่วยเสียร่วม ๓ ปี ตั้งแต่นั้นมาเขาให้กินอะไร ยายก็เชื่อ ไม่เอาแล้ว ยายกลัวป่วย เต็มสร้างวัดไม่เสร็จ ต้องเอาทางสายกลาง ยายเชื่อพระพุทธเจ้า"

กิจวัตรคุ้นเคย

ทุกวันนี้... แม้คุณยายจะสูงอายุมามากแล้ว แต่คุณยายก็ยังกระฉับกระเฉงว่องไว ปกติคุณยายตื่นนอนประมาณ ตี ๔ ตี ๕ ล้างหน้าล้างตา อมเกลือบ้วนปาก แล้วก็ทำสมาธิต่อ คุณยายทำสมาธิทุกท่า นั่งบ้างนอนบ้าง พอสว่างก็จัดโนนจัดนี่ของเล็กๆ น้อยๆ ใกล้เคียงตัวท่าน เพราะการปิดกวาดเช็ดถู เป็นเรื่องที่พี่อารีพันธ์ คุณประดิษฐ์ และคุณอุดม ช่วยกันจัดการอยู่แล้ว แต่บางครั้งก็ต้องระวัง คอยห้ามไม่ให้คุณยายลงมือทำเอง เพราะท่านคุ้นเคยงานแม่บ้านมาแต่เล็กแต่น้อย เห็นอะไรเกะกะไม่เรียบร้อย ท่านทนดูอยู่เฉย ๆ ไม่ได้

ประมาณ ๖ โมงครึ่ง พี่อารีพันธ์จะนำอาหารใส่ถาดไปถวายให้ท่านรับประทานที่กุฏิ อาหารหลักมือเช้าคือข้าวต้มผสมข้าวกลัอง บดละเอียด และอาหารเสริมซีสตาเจน กับข้าวประเภทผักต้องหั่นให้ละเอียด ถ้าเป็นเนื้อสัตว์ก็ต้องต้มจนเปื่อยหรือบดละเอียด มีผลไม้ชนิดย่อยง่ายอีก ๑ จาน คุณยายรับประทานอาหารไม่มาก แต่พี่อารีพันธ์จะดูแลเรื่องคุณค่าอาหารให้ครบ

พอรับประทานเสร็จ คุณยายจะสวมหมวกถักไหมพรมสีขาว และพันผ้าพันคอไหมพรมสีขาว ใส่ถุงเท้ารองเท้าเรียบร้อย ออกมาตรวจงานในครัว ถ้าวันไหนอากาศเย็น พี่อารีพันธ์จะดูแลให้สวมถุงมือถุงเท้าชนิดค่อนข้างหนา ถุงมือของคุณยายไม่เหมือนอย่างของเรา เพราะของท่านเปิดส่วนข้อปลายนิ้วไว้ทุกนิ้ว เพื่อไม่ให้อบเกินไป

เครื่องนุ่งห่มใช้สอยเหล่านี้ ลูกศิษย์เก่าๆ แก่ๆของท่าน เช่น พี่เข่ง ป้าเนี้ย ป้าหมอคิวาลัย ป้าอัปสร ฯลฯ จะคอยดูแลสังเกต สังกาจัดหาถวาย ล้วนแต่เป็นของดี ๆ ประณีต ๆ และขอร้องให้ คุณยายเอาออกมาใช้เพื่อรักษาสุขภาพ คุณยายก็ยอมตามใจจนเป็นที่ ชื่นอกชื่นใจของลูกศิษย์ผู้ถวายมา

แต่ความที่ คุณยายเป็นคนขยันงาน ไม่ชอบอยู่เฉย จึงมี อยู่บ่อยครั้งที่เราเห็นคุณยายใส่เครื่องให้ความอบอุ่นเหล่านี้อย่างครบเครื่อง แล้วไปนั่งถอนหญ้าอยู่ข้างกุฏิ บางทีก็ไปขุดต้นไม้ทิ้งออกจากเมล็ดซึ่งหล่น อยู่ข้างทาง หิวมาของถุงพลาสติกในครัว และเมื่อใครถามด้วยความแปลกใจ ท่านก็จะบอกว่า

"ต้นไม้เล็ก ๆ นี้ เป็นต้นไม้ดี ๆ ทั้งนั้น ทิ้งไว้ใกล้จะมากิจ ยายจะเอาไปให้เขาปลูก วัดเราต้องปลูกต้นไม้ไว้เยอะ ๆ ปลูกให้เป็น วัดเกษตร"

นอกจากจะชอบขุดต้นไม้เล็กมาเก็บไว้ปลูกแล้ว คุณยายยังสั่งให้เด็กในครัว เก็บเมล็ดผลไม้พวกมะม่วง มะปราง และผลไม้ดี ๆ ไว้ให้ท่าน พอได้แล้ว ท่านก็เอาไปเพาะใส่ถุงพลาสติกควางเรียงไว้บนแคร่นั่งร้านข้างกุฏิของท่านเป็นแถวเป็นแนว

ความผูกพันทางใจ

คุณยายรักต้นไม้มาก พอ ๆ กับที่หลวงพ่อดัมมชโยรักไก่แจ้ และนกยูงของคุณยาย เพราะฉะนั้นเพื่อรักษาของรักไว้ให้ได้ทั้ง ๒ อย่าง คุณยายจึงให้สร้างแคร่เตี้ย ๆ ไว้ข้างกุฏิของท่าน เพื่อไว้สำหรับวางถุงเพาะต้นไม้ที่คุณยายรีบขุดขึ้นมาให้พันจงอยปากไก่

ส่วนหลวงพ่อดัมมชโย พอถึงเวลาฉันเช้า ท่านก็จะแบ่งกล้วยไว้เลี้ยงไก่ของคุณยาย ที่สนามหญ้าข้างกุฏิทุกวันเหมือนกัน

ความผูกพันทางใจระหว่างคุณยายกับหลวงพ่อดัมมชโย ที่ท่านทั้งสองแสดงออกทางการปฏิบัตินี้ ประทับตาประทับใจลูกศิษย์ที่พบเห็นเป็นอย่างมาก หลวงพ่อเป็นแบบอย่างของลูกศิษย์ยอดกตัญญูที่ได้ยากในสมัยนี้ ส่วนคุณยายก็เป็นครูตัวอย่างทั้งชีวิตจิตใจอย่างแท้จริง

ทุกเช้าที่หลวงพ่อดัมมชโยมาถึงกุฏิคุณยาย ท่านจะส่งเสียงให้พรคุณยายมาตั้งแต่เชิงบันไดกุฏิ ด้วยประโยคที่ได้ยินแล้วชื่นใจ

"ยาย ขอให้ยายอายุยืน ๆ นะจ๊ะ"

บางวันก็เปลี่ยนเป็น

"ยาย ขอให้ยายอย่าเจ็บ อย่าไข้ นะจ๊ะ"

ถ้าเป็นช่วงที่คุณยายบอกบุญกุฐิน หรือผ้าป่า หลวงพ่อจะทักด้วยคำพรว่า

"ยาย ขอให้ยายบอกบุญได้กองโต ๆ นะจ๊ะ"

บางครั้งก็เป็นประโยคที่คล้องจองกันเช่น "กุฐินยาย กุฐินยักษ์" หรือ "เร็ว ๆ ไว ๆ ผ้าป่ายายกองโต ๆ"

คุณยายก็จะส่งเสียงขานรับว่า "สาธุ" ดังลงมาจากกุฏิอย่างตืออกดีใจ แต่ท่านก็ไม่เข้าไปใกล้ซิด พุดต่อความยาวกับพระของท่าน กลับสำรวมตัวอ่อนน้อมถ่อมตนอยู่ห่าง ๆ เวลาจะพุดกับหลวงพ่อกหรือแม้แต่กับพระรูปอื่น ๆ ท่านก็จะพนมมือพุดด้วยตลอดเวลา พุดธุระเสร็จแล้ว ท่านก็เดินละลี้วจากไป

แต่ความผูกพันต่อหลวงพ่อกที่มีอยู่ในใจคุณยาย ก็มักสื่อกออกมาให้รู้จนได้ โดยที่ท่านเองก็ไม่รู้ตัว เช่นประโยคคล้องจองที่หลวงพ่อดัมมชโยชอบพุด ได้ถ่ายทอดมาถึงคุณยาย โดยที่คุณยายเองก็ไม่อยู่ในวิสัยที่จะเลียนแบบได้

เช่นในวันหนึ่ง หลังจากที่คุณยายรับแขกและบอกบุญเรื่องผ้าป่าวันมาฆบูชาของท่านเสร็จแล้ว ขณะที่ท่านนั่งรถสามล้อไปตรวจบริเวณหน้าวัดตามปกติในตอนเย็น สาธุชนกลุ่มหนึ่งเป็นผู้หญิง ๔-๕ คน ก็เข้ามาคุกเข่าพนมมืออยู่ข้างทาง คุณยายให้หยุดรถแล้วทักว่า

"สวัสดิ์ ๆ จะไปไหนกันล่ะ แล้วมาทอดผ้าป่ากับ
ยายนะ ชาติดต่อไปจะได้ไปสร้างวัดกับยายอีก ถ้าไม่มา ยายไม่รอแล้วนะ"
คนหนึ่งในกลุ่มนั้นพูดขึ้นว่า

"คุณยายรอกันด้วยนะคะ"

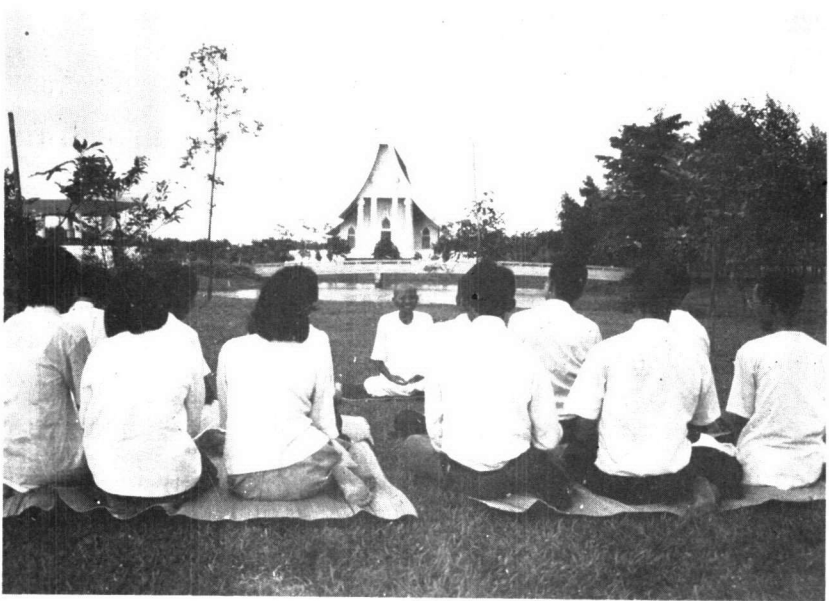
คุณยายต่อประโยคนั้นทันที

"รอกันด้วย รอกันด้วย ก็ต้องช่วยยายบอกบุญ"

คุณประดิษฐ์ซึ่งพี่รถพาคณยายออกตรวจวัดบ่อย ๆ เล่าให้
ฟังว่า เดี่ยวนี้คุณยายพูดประโยคคล้องจองบ่อย บางที่ท่านก็พูดว่า

"ให้ยายรอกัน ก็ต้องบอกบุญผ้าป่ายาย"

คำเหล่านี้หลวงพ่อัมมชโยไม่เคยพูด แต่คุณยายคิดขึ้นมาเอง.....

คุณยายกับป้ายตัวหนังสือ

คุณยายรักบุญกลัวบาปเป็นชีวิตจิตใจ ท่านพูดเสมอว่าท่านกลัวบาป และพนมมือขอสมมาลาโทษอยู่บ่อย ๆ สิ่งใดที่เขาถวายเป็นทานมา ท่านจะระวังเรื่องการใช้ประโยชน์อย่างรอบคอบ ด้วย ขาม ซ้อนของวัด ท่านจะกำชับกำชาให้วางให้ถูกที่ ให้ล้างให้สะอาด ประตุ หน้าต่าง ตลอดจนตู้เก็บของต้องปิดให้สนิท จะเปิดอ้างไว้ครึ่ง ๆ กลาง ๆ ไม่ได้ ถ้าท่านพบท่านจะเข้าไปใช้ให้คนที่อยู่ใกล้ ๆ จัดทำให้เรียบร้อยทันที

ท่านบอกว่า เห็นข่าวของทิ้งไว้ค้าง ๆ คา ๆ จะมานั่งหลับตา รับพรอยู่ไม่ได้ ต้องทำให้เรียบร้อยเสียก่อน "รับพรจนสมบัติของพระศาสนาเสียหาย ใช้ไม่ได้"

ท่านขอร้องให้ทุกคนในวัดช่วยกันดูแล ใครทำไม่ถูกต้องอย่างไรต้องช่วยกันเตือน ท่านว่า "ยายจันทร์แก่แล้ว จะปล่อยให้คอยว่าคนโน้นคนนี้อยู่คนเดียวได้อย่างไร"

ระยะหลัง ๆ มีเด็กวัดมาร้องอุทธรณ์ว่า "เตือนแล้วเขาไม่คอยทำตาม เตือนมาก ๆ เตียวจะโกรธ คนมาวัดใหม่ ๆ ก็มากขึ้นทุกที ๆ" คุณยายแนะนำว่า

"คนพูดไม่รู้เรื่อง ก็ให้ตัวหนังสือมันพูดบ้าง"

แล้วยายก็สั่งให้เขียนป้ายคำแนะนำ คำขอร้อง ติดไว้ตรง
นั้นตรงนี้ เช่น ในครัว ท่านก็แนะนำให้เขียนว่า

"เก็บของให้ถูกที่ หยิบก็ง่าย หายก็รู้ ดูก็งาม"

อยู่มาวันหนึ่ง ขณะที่พระฉันเช้าเสร็จ กำลังเดินออกมาจาก
ห้องฉันในอาคารยามา คุณยายก็เข้าไปพนมมือบอกหลวงพ่อดัดจริตไว้ว่า

"หลวงพ่ ยายไม่บาปนะ ยายไม่ได้ว่าพระ ยายมาพูด
เรื่องงาน ช่วยยายสอนคนบ้างนะ ป้ายตัวหนังสือจะเต็มวัดแล้ว ก็ไม่
เห็นมีใครมันทำตามหนังสือว่า อีกหน่อยเขียนป้ายภาษานักกฤษ(อังกฤษ)
เถอะนะ เผื่อมันจะอ่านออกบ้าง" หลวงพ่หัวเราะแล้วตอบว่า "ดีเหมือน
กันยาย"

คุณยายตอบปัญหา

งานรับแขกเป็นงานสำคัญมาก โดยเฉพาะงานรับแขกของวัด
เพราะเรื่องที่แขกนำมาพูดคุยมีหลากหลาย เป็นเรื่องทั้งทางโลกและ
ทางธรรม การตอบปัญหาบางเรื่องต้องระมัดระวังเป็นพิเศษ ต้องให้
ถูกต้องตามหลักธรรม และบางคำตอบแม้ถูกหลักธรรมน่าจะพูดได้ แต่
บางกรณีก็ต้องดูอารมณ์ ดูสีหน้าของผู้ฟังด้วย ว่าเขาพอจะรับได้แค่ไหน
ซึ่งเรื่องเหล่านี้ต้องใช้ปฏิภาณมาก

คุณยายกร่างงานรับแขกมาตั้งแต่สมัยอยู่บ้านธรรมประสิทธิ์ แม้ปัจจุบันหลวงพ่อดัมมชโย หลวงพ่อทัตตชีโวจะรับภาระไปเอง โดยมีหลวงพี่บางรูปช่วยบ้าง แต่คนส่วนมาก เมื่อกราบหลวงพ่อดัมมชโย ที่ศาลาดุสิตแล้ว ก็มักถามหาคุณยาย ต้องการมากرابขอพรบ้าง ขอให้ คุณยายคัมภุญปล่อยสัตว์ปล่อยปลาให้บ้าง แต่เกือบทุกครั้งที่มีมักมีบางคน เอาปัญหามาถาม เช่น ทำกรรมอะไรจึงมาเป็นอย่างนี้ จะสร้างโน่นสร้าง นี้จะสำเร็จไหม พอตายแล้วจะไปไหน คุณยายช่วยพ่อกุญด้วย ฯลฯ

วันหนึ่ง มีเด็กผู้หญิงคนหนึ่งมาถามคุณยายว่า

"คุณยายคะ ทำอย่างไรจึงจะได้เกิดเป็นผู้ชาย เป็นผู้หญิงนี่ ไม่ดีเลย บวชก็ได้ ทำบุญก็ไม่เต็มที หนูอยากบวชเป็นพระกับเขาบ้าง"

คุณยายตอบว่า "ทำบุญต้องอธิษฐานซิ อธิษฐานขอเกิดเป็นผู้ชาย"

น้องคนหนึ่งซึ่งนั่งอยู่ข้างหลัง พุดสอดขึ้นว่า

"หนูอธิษฐานขอให้เงินเยอะ ๆ จะเอาเงินไปจ้างผู้ชายบวช"

คุณยายขัดขึ้นทันที

"ไปจ้างเขาทำไม บวชเสียเองไม่ดีกว่าเรอะ"

เอ....นี่ก็เป็นอีกแง่มุมหนึ่งของความคิดคนนะ เราไม่เคย คิดเลยว่าจะมีใครคิดจ้างให้คนอื่นทำความดี แทนที่จะทำเสียเอง หรือน้องคนนั้นจะใช้คำพุดผิดไป เธออาจจะหมายถึงการเป็นเจ้าภาพ บวชพระธรรมทายาทก็ได้

การบวชนี้เท่ากับเป็นการใส่กรอบเชิดชูตัวเอง ให้มีโอกาส มีฐานะที่จะทำความดีได้เต็มที่ ย่นหนทางสู่พระนิพพาน ผู้ชายดูจะมี โอกาสดีกว่าผู้หญิงอยู่เรื่อย เราจึงกราบเรียน ถ้ามคุณยายชื่อว่า

"ทำบุญอย่างไร จึงได้เกิดเป็นผู้ชายคะ คุณยาย"

ตอนนี้คุณยายอธิบายยืดยาว

"ไอ้พวกเราที่มากเกิดเป็นผู้หญิงนี่ ชาติก่อนมันก็เป็นผู้ชาย แต่มันไปผิดลูกผิดเมียคนอื่นเขา เมียคนอื่นนี่ไม่ได้เลย อธิษฐานขอเกิด เป็นผู้ชาย แล้วก็ต้องขอให้ม่ใจไม่ฝากใฝ่เมียคนอื่น ไม่เจ้าชู้มาก เมีย ลูกสาวเขาก็เหมือนกัน ไปแอบลักลอบทำให้เขาเสียเนื้อเสียตัว ก็บาป ชอบใครก็ไปชอบกับพ่อกับแม่เขา อย่าทำให้พ่อแม่เขาเสียใจ ต้องผัวเดียว เมียเดียวแหละดี

คนมันเจ้าชู้กันนัก ถึงได้มากเกิดเป็นผู้หญิงกันแยะแยะ ยายเมื่อชาติก่อนก็เหมือนกัน ไม่เอาแล้ว ชาติน้ำยายเป็นผู้ชายแล้ว อธิษฐานไม่เจ้าชู้อีกทุกภพทุกชาติ"

พูดแล้วคุณยายก็หัวเราะ คงนึกขำตัวเองเหมือนกับเราที่ กำลังนึกขำตัวเองว่า เราเนี่ยมันก็อดดีตผู้ชายเจ้าชู้นี่เอง นี่ถ้าไม่เกิดมาพบ คุณยายจะรู้ตัว กลับตัวได้หรือเปล่าก็ไม่รู้

บทส่งท้าย

เรื่องที่คุณยายเล่าให้ฟังยังมีอีกมากมาย เรื่องที่คนอื่นเล่าถึงคุณงามความดีของท่านก็ยังมีอีกไม่รู้จบ ยิ่งได้ฟัง ได้รู้ ได้เห็น ก็ยิ่งรู้สึกประทับใจ และชื่นชมในจริยาวัตรของท่านไม่มีที่สิ้นสุด นับว่าเป็นบุญตัวของเราจริง ๆ เป็นมงคลของชีวิตสมดังคำตรัสของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ว่า การได้เข้าไปอยู่กับบัณฑิต ได้สนทนากับบัณฑิต เป็นมงคลอันสูงสุด

....คุณยายอาจารย์อุบาสิกาจันทร์ ขนนกยูง

ท่านเป็นเพชรยอดมงกุฎเกียรติยศของวัดพระธรรมกาย
ที่เปล่งประกายรัศมีเจิดจรัสสว่างไสว
อยู่กลางดวงใจของเหล่าศิษย์ทุกคนอย่างแท้จริง....

วันศุกร์ที่ ๕ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๓๓ วันคล้ายวันเกิด
ครบรอบอายุ ๘๑ ปี ของคุณยายอาจารย์

เวลา ๖.๓๐ น. คุณยายเดินเสียบกริบมาที่เครื่องรับ
โทรศัพท์ในอาคารยามา ยกหูโทรศัพท์ขึ้นพูดโดยไม่กดหมายเลข

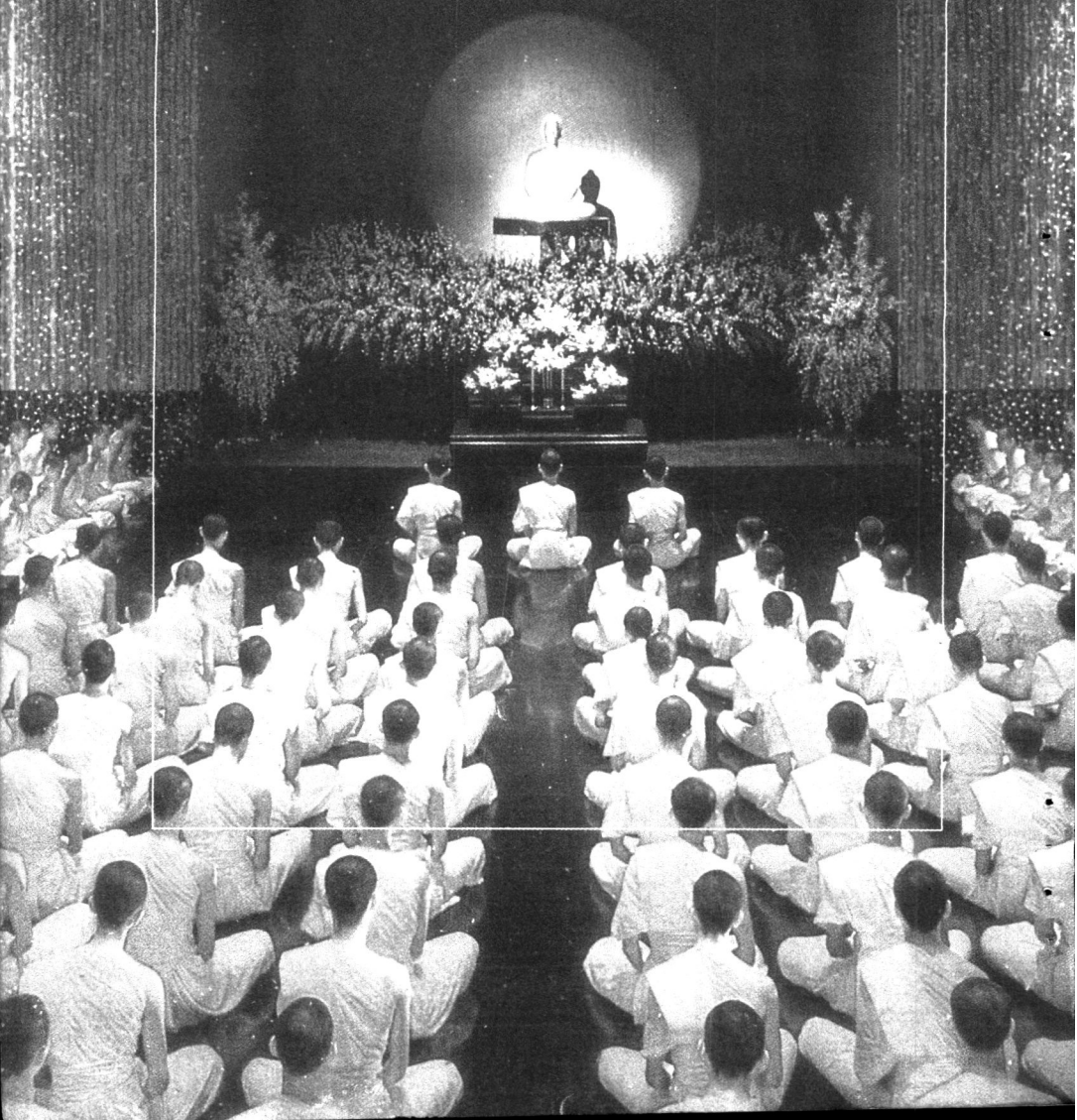
“ฮัลโล่ อารีพันธ์อยู่ไหมคะ อยู่หรือคะ บอกเขาว่ายาย
หิวข้าวแล้วนะคะ กำลังจัดหรือคะ เอากลับมาเยอะ ๆ นะคะ ค่ะ ค่ะ
เท่านั้นนะคะ”

คุณยายวางหูโทรศัพท์แล้วเดินดุ่ม ๆ ออกไปอย่างเบิกบานใจ

ที่อารีพันธ์ซึ่งยืนจัดอาหารอยู่ใกล้ ๆ เครื่องรับโทรศัพท์
อ้าปากค้าง... พอรู้ตัวก็ถอนใจ แล้วอมยิ้ม เจ้าตัวเล็กซึ่งยืนอยู่ใกล้ พุด
กับตัวเองจึมจ่า

“แหม คุณยายมาสร้างบรรยากาศสดชื่นแต่เช้า สุขสันต์
วันคล้ายวันเกิดนะคะ”

วิธีฝึกสมาธิ เบื้องต้น

วิธีฝึกสมาธิเบื้องต้น

ต่อไปนี้ ให้ทดลองฝึกซ้อมควบคู่กันเองให้อยู่ในความสงบด้วยการทำสมาธิในพุทธศาสนาตามแนววิชาธรรมกาย

๑) สำรวมใจ ระลึกถึงบุญกุศลที่เคยทำมาดีแล้วตลอดชีวิต เพื่อยังความชุ่มชื้นให้แก่จิตใจ สิ่งใดถ้ากระทำ ถ้าเห็น ถ้าได้ยิน ถ้าระลึกถึงแล้วก่อให้เกิดความไม่สบายใจ ควรเว้นเสีย

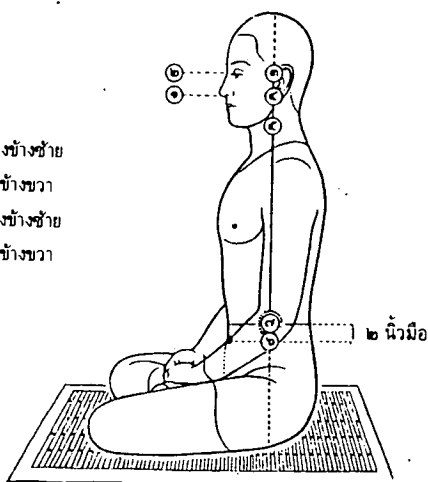
๒) กราบบูชาพระรัตนตรัย หน้าทีบูชาพระ สมาทานศีลห้า (หรือศีลแปดตามกำลังศรัทธา) ตั้งใจรักษาให้มั่น

๓) นั่งขัดสมาธิ เท้าขวาทับเท้าซ้าย มือขวาทับมือซ้าย นิ้วชี้มือขวาจรดหัวแม่มือซ้าย หลังตาพอปิดสนิท แต่ไม่ถึงกับบีบกล้ามเนื้อตา ตั้งกายตรง ดำรงสติมั่น

๔) กำหนดเครื่องหมาย ดวงแก้ว ให้ใสเหมือนเพชรลูกที่เจียรระโนเป็นดวงกลมๆ ไม่มีตำหนิ สีขาวใสเย็นตาเย็นใจ โตเท่ากับแก้วตาดำ นี้เรียกว่าบริกรรมนิมิต น้อมมาตั้งไว้ที่ศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ (ดูภาพ) แล้วบริกรรมภาวนาในใจเป็นพุทธานุสติว่า สัมมา อะระหัง บริกรรมทั้งสองอย่างนี้ให้ควบคู่กันไป

ภาพแสดงที่ตั้งจิตทั้ง ๗ ฐาน

ฐานที่ ๑ ปากช่องจมูก	{ หญิงข้างซ้าย ชายข้างขวา
ฐานที่ ๒ เพลาคา	
ฐานที่ ๓ จอมประสาท	
ฐานที่ ๔ ช่องเพดาน	
ฐานที่ ๕ ปากช่องลำคอ	
ฐานที่ ๖ ศูนย์กลางกายระดับสะดือ	
ฐานที่ ๗ ศูนย์กลางกายที่ตั้งจิตถาวร	

ข้อควรระวัง

๑. อย่าใช้กำลัง คือ ไม่ใช่กำลังใด ๆ ทั้งสิ้น เช่น ไม่บีบกล้ามเนื้อตา เพื่อจะให้เห็นนิมิตเร็ว ๆ ไม่เกร็งแขน ไม่เกร็งกล้ามเนื้อหน้าท้อง ไม่เกร็งตัว เพราะ การใช้กำลังตรงส่วนไหนของร่างกายก็ตาม จะทำให้จิตเคลื่อนจากศูนย์กลางกายไปสู่จุดนั้น

๒. อย่าอยากเห็น คือ ทำใจให้เป็นกลาง ประคองสติมิให้ผลออกจากบริกรรมภาวนาและบริกรรมนิมิต ส่วนจะเห็นนิมิตเมื่อใดนั้นอย่ากังวล ถ้าถึงเวลาแล้วย่อมเห็นเอง การบังเกิดของดวงนิมิตอุปมาเสมือนการขึ้นและตกของดวงอาทิตย์ไม่ว่าจะเร่งเวลาได้

๓. อย่ากังวลถึงการกำหนดลมหายใจเข้าออก เพราะการฝึกเจริญภาวนาตามแนววิชาธรรมกายอาศัยการเพ่ง อาโลกกสิณ คือ กสิณแสง

สว่างเป็นบาทเบื้องต้น เมื่อเกิดนิมิตเป็นดวงสว่างแล้วค่อยเจริญวิปัสสนาในภายหลัง จึงไม่มีความจำเป็นต้องกำหนดลมหายใจเข้าออกแต่ประการใด

๔. เมื่อเลิกจากนั่งสมาธิแล้วให้ตั้งใจไว้ที่ศูนย์กลางกายทีเดียวไม่ว่าจะอยู่ในอิริยาบถใดก็ตาม เช่น ยืนก็ดี เดินก็ดี นอนก็ดี หรือนั่งก็ดี ห้ามย้ายฐานที่ตั้งจิตใจไปไว้ที่อื่นเป็นอันขาด ให้ตั้งใจบริกรรมภาวนาพร้อมกับนึกถึงบริกรรมนิมิตเป็นดวงแก้วใสควบคู่กันตลอดไป

๕. นิมิตต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น จะต้องน้อมไปตั้งไว้ที่ศูนย์กลางกายทั้งหมด ถ้านิมิตที่เกิดขึ้นแล้วหายไปก็ไม่ต้องตามหา ให้ภาวนาประคองใจต่อไปตามปกติ ในที่สุด เมื่อจิตสงบ นิมิตย่อมปรากฏขึ้นใหม่อีก

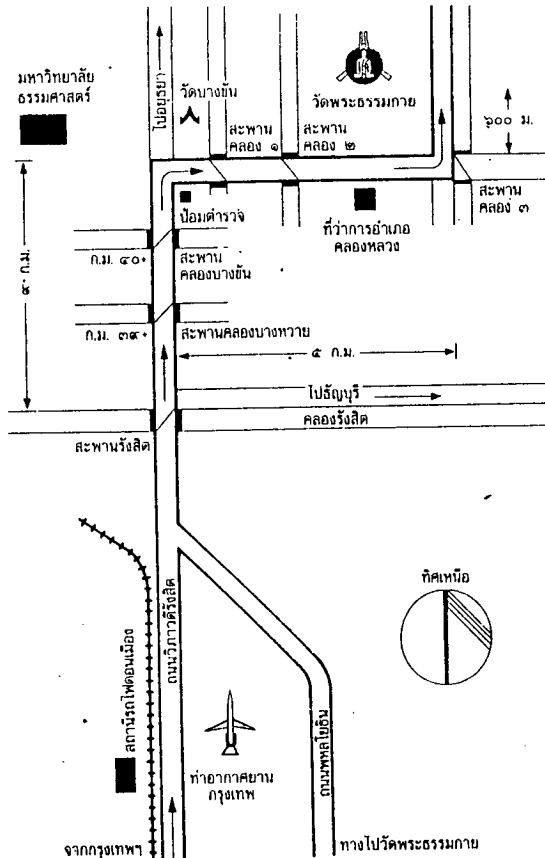

การเดินทางไปวัด

ทุกวันอาทิตย์และวันสำคัญทางศาสนา มีรถบัสรองรับท่านจาก
อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ (ด้านถนนพหลโยธิน) เวลา ๐๗.๓๐ - ๐๘.๐๐ น.

รถประจำทาง รถประจำทางหลายสายสุดทางที่รังสิต (สาย ๒๙,
๓๔, ๓๙, ปอ.๔, ปอ.๑๐, ปอ.๑๓)

รถส่วนตัว ใช้เวลาประมาณ ๔๕ นาที จากอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์อักษรสมัย ถ.ราชบพิธ กรุงเทพฯ

ยายเล่าให้ฟัง

.....หนังสือประวัติของคุณยาย
จะอยู่ในโลกนี้เป็นพันเป็นหมื่นปี
อยู่เป็นกำลังใจให้คนกล้าสร้างบุญตามอย่างท่าน
และอยู่ประกาศให้ชาวโลกรู้ว่า...
แม้คุณยายจะเป็นผู้หญิงตัวเล็ก ๆ ไม่รู้หนังสือสักตัว
ไม่มีสมบัติพัสถานใด ๆ มาก่อน
แต่เนื่องจากกำลังใจถึง กำลังบุญถึง
ท่านจึงสามารถสร้างวัดใหญ่ ๆ ได้

ทัตตชีโว ภิกขุ